SVOBODA **СВОБОДА**
UKRAINIAN DAILY **УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК**

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 201. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 22, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 22-го ЖОВТНЯ 1993. Ч. 201. РІК С.

РУХ ЗАКЛИКАЄ ДО ОБ'ЄДНАННЯ У ВИБОРАХ

Київ (УНІАР). — Тут в суботу, 16-го жовтня, Народний Рух України оприлюднив повідомлення, що демократичні сили визначили пріоритети на шляху парляментарної зміни влади у державі. Як сказано в повідомленні Рух-прес, 18 політичних і громадських організацій, а також деяких профспілкових, на чолі з НРУ, виступили зі спільною заявою про співпрацю під час виборів до Верховної Ради України. Оскільки висунення єдиного кандидата від антикомуністичних організацій у кожній окрузі є практично неможливим, керівники Руху та інших об'єднань вирішили разом домагатися запровадження пропорційної або змішаної виборчої системи та формувати виборчі комісії. Документ є відкритий для підписання іншими організаціями, які йдуть демократичним шляхом.

В той самий день відбулися установчі збори, на яких створено Молодечу організацію Народного Руху України (МОНРУ). Серед членів-засновників МОНРУ є Українська Студентська Спілка. На зборах виступили народні депутати України, голова НРУ Вячеслав Чорновіл, колишній віце-прем'єр-міністер Віктор Пинзеник та голова Народної Ради Іван Заяць. Промовці закликали рекомендувати своїх представників для праці у виборчих комісіях, на виборчих дільницях, а також як добровільних спостерігачів, щоб забезпечити проведення виборів згідно з законодавством, запобігти спробам тиску на виборців та фальсифікації результатів голосування. Учасники зборів підтримали пропозицію НРУ про необхідність домагатися запровадження пропорційної виборчої системи, або змішаної з незалежним представництвом політичних організацій.

Свій передвиборчий бльок створюють і інші організації. Зокрема, в Харкові 16-го жовтня відбулося засідання Президії Харківських Ділових Зборів. Вирішено провести консультації з представниками галузевих проф спілок, громадських організацій та політичних партій центристської орієнтації з метою можливого об'єднання в передвиборчий бльок „Харків-94". Ініціятивну групу очолив президент концерну „Епос" Микола Івальченко, який також є головою Харківських Ділових Зборів та членом Президії харківської регіональної організації „Нова Україна". Ініціяторами створення Харківських Ділових Зборів стали представники харківського „червоного директорату", Партія Праці, Ґражданскій Конґрес України. Харківські Ділові Збори заручилися підтримкою посадника міста Євгена Кушнарьова. До Президії зборів увійшли народні депутати Володимир Гриньов та Валерій Мещеряков.

В УКРАЇНУ ПРИБУВ НОВИЙ АМБАСАДОР ЗСА

Київ (УНІАР). — Нещодавно до Києва прибув новопризначений американський амбасадор для України Вілліям Ґрін Міллер.

В. Міллер

На пресовій конференції у Бориспільському летовищі він зазначив, що його приїзд в Україну буде продовженням серйозних стосунків між нашими державами. Американці хочуть бачити Україну незалежною, вільною державою, тому з великим зацікавленням будуть спостерігати за ходом чергових демократичних виборів в Україні. Найближчим часом амбасадор В. Міллер плянує зустрітися з керівництвом України, а також з її громадянами для того, щоб краще познайомитися з ситуацією в країні. „Єдине застереження з яким я приїхав в Україну, — зазначив В. Міллер, — це зробити якомога більше для поліпшення стосунків між Україною та ЗСА".

На запит кореспондентів, які питання будуть розглядатися під час наступних відвідин в Україну державного секретаря ЗСА Воррена Кристофера, В. Міллер зазначив, що він приїздить для продовження діялогу, розпочатого під час відвідин до ЗСА міністра закордонних справ України Анатолія Зленка. Одним із найважливіших питань, яке буде розглядатися під час зустрічей очевидно буде питання ядерної зброї, а також питання економічної допомоги Україні. „Працюючи у галузі ядерної зброї близько 25 років, — сказав В. Міллер, — я добре знаю і розумію, що держава, яка вирішила її позбутися має вирішити складне завдання. Ми були свідками того, що сталося в Чорнобилі, знаємо про ті проблеми, які пов'язані зі зберіганням ядерної зброї і тому сподіваємося на співпрацю в цих галузях".

Щодо продовження політики, розпочатої колишнім амбасадором ЗСА в Україні Романом Попадюком, В. Міллер сказав, що в основному вона буде продовжуватися, але „ми станемо свідками і нових напрямків діяльности".

Б. Бгутто знову стала прем'єром Пакістану

Ісламабад. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, у вівторок, 19-го жовтня, лідера Народної партії Пакістану Беназір Бгутто знову вибрано на пост прем'єр-міністра країни. За неї проголосували 127 депутатів парляменту, а лідер консервативної Мусулманської ліги Наваз Шаріф, який очолював уряд дотепер, дістав лише 72 голоси.

„Я горда з того, що пакістанський нарід знову виявив мені довір'я, і дуже сподіваюся, що на цей раз моя праця буде більш успішною не тільки для мене, але й для всіх громадян країни", — сказала Б. Бгутто. Вона керуватиме урядом п'ять років, якщо, певна річ, зуміє втримати владу в цій політично нестабільній країні.

У своїй першій промові перед парляментом Б. Бгутто закликала опозицію і особисто Н. Шаріфа до співробітництва задля добра нації. Головним завданням Б. Бгутто вважає поліпшення стосунків зі З'єднаними Стейтами. Вони зіпсувалися в останні роки, коли світ дізнався, що пакістанці таємно створюють ядерну зброю.

Як відомо, під час свого першого урядування Б. Бгутто, яка колись закінчила Гарвардський університет і дотримується західньої політичної орієнтації, не змогла вивести Пакістан на шлях реформ і, зустрівши шалений опір ісламістів, була змушена перейти в опозицію.

ЗСА ПРОПОНУЮТЬ ПОШИРИТИ ЧЛЕНСТВО НАТО

Будапешт, Мадярщина. — У дорозі з Вашінґтону старший дорадник секретаря Державного департаменту Воррена Кристофера заявив, що ЗСА вирішили підтримати збільшення членства у Північно-Атлантійському Оборонному Союзі (НАТО) і в майбутньому може включати Росію та інші країни колишнього СССР і Варшавського пакту.

Як перший крок до здійснення цього задуму, Уряд президента Билла Клінтона запропонує нові спільні дії для військових вишколів і плянувань з метою участи у миротворчих заходах цієї організації. Формальну пропозицію задуманого пляну подасть президент Б. Клінтон на вершинному засіданні НАТО, яке заплановано відбути у січні 1994 року. ЗСА сподіються, що на цьому засіданні дійде до схвалення будь-яких засадничих правил, які відкрили б двері для прийняття нових членів і тим самим дали надію колишнім країнам СССР, що й вони в майбутньому можуть стати повними членами НАТО.

Але ЗСА є дуже обережними щодо їх намірів і тому минулої середи, 20-го жовтня, будучи в Німеччині на конференції міністрів країн НАТО, секретар Департаменту оборони ЗСА Лес Еспин сказав кореспондентам, що „ці перші кроки співробітництва будуть пов'язані контрактами з колишніми ворогами НАТО — країнами Варшавського пакту, але це не будуть ґарантії взаємної безпеки".

Одначе тут виникають деякі трудноші, зокрема зі сторони Росії.

Як відомо, Росія публічно сказала кілька місяців тому Польщі та Чехії, що немає нічого проти їхнього вступу до НАТО, але тепер Борис Єльцин у листі до президентів ЗСА, Франції, прем'єр-міністра Англії та канцлера Німеччини сказав, що Росія буде виступати проти поширення НАТО, якщо туди не приймуть Росії.

У СВІТІ

В НАЙБЛИЖЧІ ДНІ В БРЮССЕЛІ відбудеться зустріч міністрів оборони країн НАТО. Вони обговорять становище у колишніх югославських республіках і в Сомалії. Головуватиме на зустрічі міністер оборони Німеччини Фолькер Рюе. Він уже заявив, що Німеччина має намір вивести зі Сомалії 1,700 своїх військовиків. Щодо балканської кризи, то коли серби ще й далі будуть намагатися захопити Сараєво та інші місця скупчення мусулман, військові міністри знову повернуться до питання про антисербські санкції.

ПОСАДНИК МОСКВИ Юрій Лужков звернувся до уряду з вимогою винести з мавзолею мумію Леніна, а також викопати з-під Кремлівської стіни останки Сталіна та інших діячів совєтської держави і перепоховати їх в іншому місці. У своєму листі на адресу президента Боріса Єльцина і російського уряду Ю. Лужков підкреслює, що муміфікація суперечить постулятам Російської Православної Церкви, бо непоховання мертвого тіла означає для віруючих, що грішна душа продовжує блукати світом. Багато християн у Росії вважає, що хаос у країні не припиниться до того часу, поки останки Леніна не опиняться в землі.

ЗБРОЙНИМ ФОРМАЦІЯМ колишнього грузинського президента Звіяда Ґамсахурдії вдалося захопити містечко Лянчгуті — батьківщину теперішнього лідера Грузії Едуарда Шеварднадзе. Хоч Лянчгуті не є важливим стратегічним пунктом, вторгнення звіядистів Е. Шеварднадзе сприйняв як особисту трагедію. На своїй останній пресовій конференції він заявив, що його армія не дає собі ради, воюючи на два боки — з абхазцями і прихильниками З. Ґамсахурдії, й закликав усі сусідні країни надати військову допомогу Грузії.

ПАКІСТАНСЬКА ВЛАДА вислала з країни чотирьох індійських дипломатів, яких звинуватили у шпигунстві. Нове загострення стосунків між сусідніми країнами має стару причину — нею є північноіндійський стейт Джамму і Кашмір, на який претендує також Пакістан. Декілька днів перед тим Індія звинуватила у шпигунстві чотирьох пакістанських дипломатів.

ЦИМИ ДНЯМИ МУСУЛМАНСЬКІ фундаменталісти в Альжирі вбили двох російських летунів — Владіміра Валєжного і Алєксандра Орлова, які працювали інструкторами в летунській школі міста Лагора. Від січня 1992 року, коли почалися збройні акції фундаменталістів, в Альжирі від їхніх рук загинуло понад 2,000 осіб, серед них — журналісти, інтелектуали, громадські і політичні діячі. В понеділок, 18-го жовтня, вмер від ран керівник інформаційної служби альжирської телевізії. Це вже сьомий журналіст, вбитий фундаменталістами від травня цього року.

В ПОНЕДІЛОК, 18-ГО ЖОВТНЯ, суд німецького міста Штутґарту засудив до 15 років тюремного ув'язнення Інґрід Якобсмаєр, 39-річну терористку з лівацької фракції „Червоної армії". У серпні 1981 року І. Якобсмаєр була одним з організаторів вибуху авта-бобми перед американською базою, а у вересні того ж року брала участь в атентаті на американського генерала Фредеріка Крайзера, тодішнього командуючого військами ЗСА в Европі.

У ВІВТОРОК, 19-ГО ЖОВТНЯ, з ізраїльської тюрми вийшов на волю 50-річний палестинець Салім Гусейн Зерай, який був ув'язнений протягом 23 років за спробу проникнення на ізраїльську територію у складі групи мусулманських терористів. На суді він засвідчив, що брав участь у багатьох атентатах, а також у вбивствах палестинців-коляборацоністів. Зерая засудили до довічного ув'язнення. Всього в ізраїльських тюрмах утримується 12,000 палестинців. В найближчі тижні 6,000 з них дістануть амнестію. Ця гуманна акція з боку ізраїльського уряду має своєю метою зміцнення довір'я між Ізраїлем і арабським світом.

ЦИМИ ДНЯМИ 53 ОСОБИ, що належали до народности таї і мешкали у північнов'єтнамській провінції Шонля, здійснили акцію ґуртового самовбивства — на ґрунті релігійних вірувань. У висліді загинуло 24 старших людей і 29 дітей. Ініціятором цього вандалізму був 30-річний Ка Ван Лієнг, якому під час служби у війську вибухом гранати відірвало обидві руки і вибило очі. Відтоді він став проповідувати „кінець світу" й нарешті закликав своїх учнів до самогубства, наказавши їм спочатку вбити його.

В Україні

КИЇВ. — Працівник Всесвітнього банку Джессік Фокс, здійснивши поїздку по Україні, заявив, що ця міжнародна організація фінасуватиме тільки програми, які просувають до ринкових відносин сільськогосподарський сектор України. Він зазначив, що фахівці Всесвітнього банку рекомендують урядові України відмовитися від державної системи замовлень, пляного постачання продукції, а також припинити видавати неконтрольовані кредити. На думку експертів банку, в Україні треба здійснити лібералізацію цін на продукти харчування, зменшити дотації, передати землю у приватну власність.

ЛЬВІВ. — Продовж двох днів тут перебувала амбасадор Бельгії в Україні Інґеборґ Крістоферсен. Вона зустрілася з керівниками Львівської обласної адміністрації, відвідала Львівський Державний Університет, картинну ґалерію і львівську оперу. Зустрілася також з Патріярхом і Кардиналом Мирославом Іваном Любачівським.

КИЇВ. — „Українська Газета" опублікувала інформацію про те, яким, на думку редакції, має бути Президент України. Це має бути: щирий українець, патріот своєї держави, але справедливий друг усіх національних меншин України; людина високої культури, незлостива і обов'язково грамотна; фахівець-економіст чи політолог-стратег; поміркований, але завзятий і рішучий щодо захисту національних інтересів держави; зразковий батько і чоловік у родині. На думку експертів „УГ", таким вимогам відповідають три особи — Ігор Юхновський, Іван Плющ та Леонід Кравчук.

В. Гриньов сприяє економічному союзові

Харків (УНІАР). — Тут у неділю, 17-го жовтня, свої погляди на різні проблеми сьогодення виклав заступник голови Верховної Ради України Володимир Гриньов, який також є головою об'єднання „Нова Україна". Він сказав, що в Україні усі гілки влади не можуть і не хочуть проводити політичних і економічних реформ. Тому, на думку Гриньова, якщо Верховна Рада не ухвалить новий демократичний закон про вибори, то буде цілком виправданим, може й антиконституційний, крок Леоніда Кравчука, який своїм указом ухвалить такий закон.

В. Гриньов відмову від економічного союзу назвав короткозорістю і запевнив: „Союзові бути, бо майбутня процвітаюча українська економіка можлива тільки під умовою входу до економічного союзу. А ідеологія побудови незалежної України без стабільної сильної Росії — порожня і безперспективна", тому доцільно було б провести референдум — „хай народ скаже своє слово щодо союзу з Росією".

На думку Гриньова, кораблі української фльоти на Чорному морі „треба було продати Росії вже давно". Взявши Севастопіль у винайм, Росія визнала б його приналежність Україні, отже в цьому є подвійний сенс. Він також сказав, що сьогодні закладається ґрунт для створення потужного приватного лобі в майбутньому парляменті. У виборчій кампанії ці сили покладаються на 'Нову Україну', ПДВУ, Харківські ділові збори, Дніпропетровський фонд 'Центр політичних ініціятив', Херсонську асоціяцію підприємців тощо. А „Нова Україна" має дати ідеологічні принципи для потужної політичної структури, яка „в кінцевому результаті прийде до влади".

В. Гриньов називає патріотичним „усе, що діє, в першу чергу, не на користь держави, а на користь людини".

СХОДИНИ УЛТПА І КОНЦЕРТ Ю. ОСІНЧУК

Ню Йорк. — Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Відділ Метрополії Ню Йорку, влаштовує першу зустріч членів у цьому сезоні, яка відбудеться у суботу, 23-го жовтня, о год. 6:30 вечора в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку. Після сходин відбудеться концерт відомої піяністки Юліяни Осінчук (в рамках серії „Музика в Інституті"), присвячений пам'яті її батька, д-ра Романа Осінчука.

Україна отримує нафту з Росії за допомогою фірми „Нордекс"

Київ (Наталія Годзієвська). — Поки Кабінет Міністрів України розробляє програму своєї діяльности, фінансовий аґент України в економічних відносинах з Росією, швайцарсько-австрійська фірма „Нордекс", як комерційна структура, здійснює безперебійне постачання російської нафти. Українськими партнерами фірми в рамках державної угоди є Агротехсервіс та Державний комітет нафти і газу України. Досі Україна отримала 600,000 тонн нафти за посередництвом згаданої акціонерної компанії, яка плянує до кінця 1993 року доставити 4 міл. тонн нафти, а в наступному році — 11 міл. тонн.

Минулого місяця президент України Леонід Кравчук підписав зарядження згідно з яким український Уряд зобов'язаний надати фірмі „Нордекс" необхідні майнові та фінансові ґарантії для здійснення достав сирої нафти з Росії на компенсаційній базі. Завдяки вчасному виконанню президентського наказу, „Нордекс" міг постачати сільськогосподарську продукцію з України до нафтодобувних районів Російської Федерації. За умовами контракту з російською державною компанією „Нафта-Москва", дія якого закінчується при кінці цього року, саме такі взаєморозрахунки відбуваються між продавцем та покупцем нафти на рівні світових цін. Крім того, за кожну тонну нафти „Нордекс" сплачує борг української сторони, який становить близько 300 біл. рублів.

За словами шефа української філії „Нордекс" Вадима Рабіновича, жодного прибутку від цих достав його компанія покищо не має, але „Україна, без сумніву, має перспективний ринок і є платоспроможною". Саме тому компанія також вклала фонди у реконструкцію маріюпільського та одеського портів.

Фірма „Нордекс" може собі на це дозволити — оборот компанії у 1992 році перевищив 2 біл. дол., хоча виникла фірма лише три і півроку тому. Зареєстрована ця фірма в Австрії та Швайцарії, а президентом компанії є Григорій Лучанський, якого Кембриджзький щорічник „Ґу із Ґу" визнав „бизнесменом Европи-92". Сьогодні фірма входить до трійки провідних компаній, що працюють на ринку СНД. Покищо це єдина закордонна компанія на ринку України, яка обслуговує міжкрайові достави. „Нордекс" утримує понад 40 спільних підприємств, діяльність яких орієнтована на економічне співробітництво з організаціями, підприємствами та приватними фірмами колишніх республік СССР. Це спільні підприємства з уральськими мідними заводами, з Магнітогорськими металюрґійними заводами, з портами Санкт-Петербурґу Ваніно і Вентспілс. Компанія також бере участь у будівництві найбільшого в світі пивного заводу у Москві. Основні напрямки праці „Нордекс" — експорт з СНД нафти, нафтопродуктів та продуктів хемічної промисловости, мінеральних добрив та металів; імпорт товарів широкого вжитку, продуктів харчування та передових технологій для спільних підприємств.

В АМЕРИЦІ

ПІДПИСУЮЧИ В БІЛОМУ Домі проклямацію у вівторок, 19-го жовтня, про День Мамографії (техніка пересвітлення грудей у жінок для вчасного виявлення наростів), президент Билл Клінтон сказав, що його Уряд буде старатися зробити все можливе, щоб збільшити фонди для дослідів пістряка грудей та уможливити частіші перевірки для жінок у виявленні цієї хвороби. „Коли йдеться про досліди в ділянці охорони здоров'я, то не можна дальше трактувати жінок, як громадян другої кляси", — підкреслив Президент з нагоди цієї церемонії. У загальному передбачається, що 2.6 міл. американок має пістряка грудей, президентський плян охорони здоров'я пропонує щотрирічну перевірку для жінок у віці від 20 до 39 та щодва роки для жінок від 40 до 64 років.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Уряду президента Билла Клінтона, заявили, що плян охорони здоров'я, запропонований президентом Б. Клінтоном, вимагатиме, щоб деякі стейтові та місцеві уряди вплачували більші ставки, як приватні працедавці за охорону здоров'я своїх працівників. Приватні працедавці платили б тільки 7.9 відсотка від платень, але ця ставка не відноситиметься до працівників урядових установ. Це рішення Президента не надто до вподоби стейтовим і місцевих урядам, як і профспілковим працівникам урядових установ, які під час виборчої кампанії були союзниками президента Б. Клінтона.

ЗІЗНАЮЧИ ПЕРЕД КОМІСІЄЮ банківництва Палати Репрезентантів, керівник Федеральної ради валютних резерв Алан Ґрінспен разом з іншими 15 урядниками вищої категорії, сказав, що якщо Конґрес присилує Центральний банк працювати менш засекречено, то це вийде на шкоду економіці. А. Ґрінспен, як також інші працівники Федеральної валютної ради резерв, уважають, що пропозація виявляти подробиці внутрішніх дискусій не буде корисною для валютної політики, а з тим і для економіки. Тепер Федеральна рада валютних резерв протоколи із своїх засідань публікує шість тижнів після засідання. Голова Комісії банківництва Генрі Ґонзалез, демократ з Тексасу, пропонує, щоб протоколи появлялися тиждень пізніше, а самі засідання записувати на відеострічки та оприлюднювати до 60 днів.

Підприємці опікуються культурою

Київ (УНІАР). — Тут 16-го жовтня оприлюднено звернення представників ділових кіл України до Президента Леоніда Кравчука, в якому автори звернення висловили занепокоєння критичним станом культури, особливо видавничих справ, театру і кінематографії.

Підприємці висловили готовість фінансувати найцікавіші проєкти і програми духовної культури, під умовою звільнення їх від повної або часткової оплати податків. Автори звернення вважають за доцільне створити міжнародний фонд меценатів при Президентові України.

Архів І. Багряного повернувся в Україну

Київ (УНІАР). — У неділю, 17-го жовтня, спеціяльним літаком з Мюнхену, Німеччина, доставлено архів відомого українського поета, прозаїка і публіциста Івана Багряного, який майже 20 останніх років свого життя провів у Баварії.

Поверненню культурних вартостей сприяв ґенеральний консулят України в Мюнхені.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA:(201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8531 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.(201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00 на півроку —$22.00 на 3 місяці—$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси—$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. —
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P O Box 346 Jersey City, N.J. 07303.

Партійництво в Україні

Ми тут, українці в Америці й Канаді, ніяк не в силі орієнтуватися в лябіринті політичних партій в Україні. Після розвалу імперії й усамостійнення України — тамошні наші земляки на різний лад виявляли своє захоплення відзисканеною волею. „Тепер є воля і мені вільно не працювати". „Тепер є воля, є демократія, мені вільно критикувати владу і не слухати її". „Демократія дозволяє на існування різних партій". Для зареєстрування політичної партії або організації треба 150,000 підписів. Ми чули, що в Україні є вже 28 політичних партій. Можливо, що те число перебільшене, можливо теж, що у тому числі вміщаються також ще незареєстровані партії, бо не встигли ще зібрати стільки підписів, скільки вимагає закон.

Перед нами список „тільки" 14 політичних партій, з яких деякі називають себе „організаціями". Українська діяспора своїм гоном до партійної парцеляції не краща від земляків в Україні, бо в Америці й Канаді було рівно 10 політичних партій, між ними три ОУН з дочіпкою кабалістичних букв „р", „м" та „с", що їх розшифровують лише спеціялісти. Були два УНДО, два УРДП. Не подаємо повних назв згаданих вище партій та не доповнюємо їх до існуючого у свому часі числа 10, бо партійницька гризня в українській діяспорі вже минулася, партії, які формально не розв'язалися, перестали фактично існувати, і спадщиною міжпартійної боротьби за „владу" залишився розкол у громадсько-політичній репрезентації з мінімальними виглядами на зміну того статусу кво. В Україні триває ще процес партійно-політичної парцеляції, там ще не минулася диковинна амбіція різних активних діячів мати „свою" партію. Коли в американсько-канадській українській спільноті було 10 партій на округло два мільйони осіб, то 14 зареєстрованих партій на 52 мільйони мешканців — це дрібничка. Але такої дрібнички нема ні в одній культурній країні світу. І ніхто з видатних тамошніх діячів не здає собі справи, що таке партійництво компромітує ввесь український народ в очах Заходу.

Ми чули тут не раз, що нічого турбуватися великим числом політичних партій і організацій, бо: 1) вони у принципових справах однозгідні і 2) з часом те число скоротиться, бо прийде „комасація", зпиття ідеологічно близьких партій. Покищо такого процесу нема. Покищо виринула актуальна проблема: як виглядатимуть заповіджені на березень 1994 року вибори до Верховної Ради при існуванні кільканадцяти чи поверх двадцяти партій? Чуємо, що існує у широкому вахлярі політичних партій і організацій в Україні зрозуміння, що треба буде створити бльок демократії, щоб не допустити до вибору комуністів. Якщо це здійснилось би, то це був би світлий доказ політичної мудрости і зрілости нашої української громадсько-політичної верхівки в Україні.

Покищо нема виборчого закону: хто має активне, хто пасивне право голосування, за яким принципом будуть вибиратися члени нової Верховної Ради, — чи голосування йтиме на партії чи особи і т. п. Але вже тепер, півроку перед виборами, появився проблиск надії, що партійницька мозаїка не матиме великого й неґативного впливу на вигляд нової Верховної Ради. Проведені опити виявили, що ніяка партія не втішається в народі більшою популярністю, ані більшим числом членства, як максимум 7.5 відсотка. Те максимальне відсоткове число стосується Народного Руху України — не того первісного дійсного Руху, що був надпартійною всенародною організацією, а теперішньою партією. Новозареєстрована Комуністична партія має 4.5 відсотка членства, комуністична Соціялістична партія — 1.4 відсотка. Права Українська Національна Асамблея — 0.4 відсотка, але на листі, якою розпоряджаємо, нема ще Конґресу Українських Націоналістів (КУН), який має чимало членів і прихильників головно в Галичині.

Існує Партія Закону і Справедливости, Партія Відродження України, Партія Зелених й окремо Селянсько-Демократична. Як довго триватиме сумна партійницька дурійка в Україні?

Микола Бараболяк

ПОЛІТИКА Л. КРАВЧУКА У ДЕЯКІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

I

Посипались останніми тижнями нові громи на Президента Леоніда Кравчука: запродав Чорноморську фльоту, передав Росії бази у Севастополі, приєднав Україну до економічного простору Росії, хоч у характері „асоційованого" члена, а все ж учасника. Коли перейняв функції керівника Уряду, понастановлював міністрами партократів, які як в уряді Фокіна, так і Кучми, тягнули до Росії. Допустив, що член Уряду патріот К. Морозов уступив. Це без сумніву прикрі факти. Та ніхто, аналізуючи ці події, не запитає: а чи не мусить Кравчук так поступати?

Чували ми недавно про події в Грузії. Грузини — старовинний народ, нація, державне минуле якої сягає IV сторіччя до Христа. Грузія не приєдналася була зразу до СНД. Виринув у Грузії як лідер націоналіст Гамсахурдія. Але не з'єднав він усіх під своїм проводом. Демократичні кола, відстоюючи демократію, покликали на пост президента відомого у міжнародних колах колишнього міністра закордонних справ СССР Шеварднадзе. Він — нащадок старої грузинської аристократії, уважалось, мав більші шанси вивести цілком самостійну Грузію на чисті води, ніж націоналіст Шеварднадзе поставивсь проти Москви. Назвав її злодійську політику по імені. Та Кремль має ще всюди на теренах колишнього СССР свої залоги. Тому російські частини стали допомагати абхазам відлучитись від Грузії. Правда, грузини тих абхазів колись підборкали та нині абхазьке населення може мати тільки історичні претенсії до тої землі. Абхази там у меншості — абхазького населення несповна 20 відс., то їх аспірації не дуже виправдані. Шеварднадзе пішов до лінії боїв у Сухумі, щоб додати відваги грузинському війську, та ледве спасся. Останні вістки приносять, що Грузія приєдналася до СНД. „Доскочив" туди теж і Азербайджан, так що всі колишні республіки СССР знову разом... У Росії тривала боротьба між Єльцином та клікою Руцкого і Хасбулатова, але всі вони за втримання повної контролі над „страною".

Можна жити фантазіями. Але не в політиці. Тут рішає брутальна сила. Маєш її — іди на прю. А ні — політикуй, маневруй, рятуй, намагайся втримати, що можеш. Те робить нинішній Президент України. Йде на те, щоб перебути злу годину. Підготовити й сконсолідувати сили, бо без сили — загибель. Покищо російські залоги по всій Україні, командують ними російські генерали. Вони не „наші", навіть коли для „получки" склали присяги. Та й що присяга для комуніста?

Росія забрала Грузії Сухумі, була і є небезпека, що може теж позбавити її Аджарії з Батумі, коли буде „нечемна". Крим уже автономна республіка, не може прийти за покликом чародійної палички з Москви вимога „автономії" для Донеччини? А що тоді? Як протистоятись „волі народу"? Допоможуть чінебудь паперові ґарантії кордонів? Готуватись до нових Крутів? Котрих уже з черги?

Росія наставлена на захоплення території колишнього СССР. Ніхто сумнівів не має. Зачинає від нав'язування чи закріплювання економічних вузликів. Треба проти того боронитись. Але до яких меж? Ніяка держава нині не втримається, ходячи одинцем. В цілому світі, а Европа зі своєю маастріхтською Европейською спільнотою — є найкращим доказом того. А як-не-як природне економічне місце України таки у зв'язках з Росією, Росії Україна має що продати, відтіль і найзручніше купити, головно пальне. Де нині найдогідніший ринок для українського зерна? До того ці історичні пов'язання за минулі сторіччя не так легко порвати. Та не тільки це для нас неприємна заковика. До якої б спільноти не причепитися, мусиш пострадати дещо зі своїх „суверенітетських" прероґатив. Це чи не головна причина, що гордий Альбіон за підшептами „лейді" Марґарет Тачер так борсається проти повного членства в ЕС. А Великобританія — це повнокровна держава-нація. А ми? Не є ми щойно у процесі творення держави-нації?

Закінчення буде.

Ярослав Падох

Київ чи Москва?

Повертаючись недавно зі Львова з 2-го Конґресу українознавства літаком польської лінії „Льот", я натрапив у газеті „Жиціє Варшави" на цікаві погляди польської преси відносно напряму східньої польської політики. У статті п. з. „Київ чи Москва?", поміщеній на першій сторінці газети, журналіст Пйотр Квіцінський відмічує, що прем'єр Польщі Ганна Сухоцька подала співпрацю з Україною як один з пріоритетів польської політики, ні словом не згадуючи взаємини з Росією.

Від 1989 року польська східня політика не могла рішатися чи має спиратися на Москву, чи на давніші совєтські республіки, які стали сьогодні незалежними державами. Здається, пише автор, що згадка про Україну прем'єра є спробою дати відповідь на подане питання. Творці польської державної політики вважають, „що не Москва, але Київ повинен бути нашим основним партнером на Сході".

Доповідь прем'єра Сухоцької на погляд автора статті була спричинена й виголошена кілька днів після відвідин Польщі російського президента Єльцина. Візиту і її перебіг та пропаґанду влаштував Бельведер, осідок президента Польщі. Це могло б дати підставу до ствердження, що в Польщі назрівають дві можливості: одна президентська, спрямована на Москву, а друга польського уряду — на Україну.

Під кінець цієї статті автор старається дійти до розв'язки питання причини цієї двоторовости політики польського уряду та президента Польщі. Не даючи виразної відповіді, автор лише відмічує, що російська демократія є дуже слаба. Він допускає, що за кілька років можна сподіватися й мати до діла зі спробою частинного відновлення російської імперії та відбудови російських впливів в Центральній Европі. Якщо б так сталося, зауважує П. Квіцінський, тоді вісь Варшава—Київ була б елементом, який перешкоджував би у здійсненні згаданих намірів.

Ця стаття була надрукована напередодні нових виборів, які виграли польські комуністи!

Юрій Р. Рибак

ОЦІНКА СЛУЖБОВЦІВ

Кожна людина, яка працює або працювала в американському підприємстві, знає з досвіду, що фахове знання, прихильне робоче довкілля, матеріяльна стабільність і моральний успіх впливають на особисту продуктивність і ставлення до роботодавця. У зв'язку з тим у центрі важливости знайшовся огляд з оцінкою, що у повторно визначених відступах часу переводять, з вищою ранґою від службовця, менеджер або наставник. Для обох цей огляд належить до найбільш важких аспектів розв'язки ділового завдання, яке часами захмарює емоційна реакція службовця. А причина буває в тому, що ще бракує остаточно вироблених вказівок для проведення самої техніки оцінки... Твориться заковика, а головно коли приходиться вживати формуляри та інструкції нових власників фірми, які ще не обізнані з існуючими обставинами... А щоб не бути голослівним ось декілька прикладів, що кидають світло на хибні вказівки та упередження при встановленні оцінки:

Жінки та етнічні меншини терпіли з причини традиційного існування стереотипного поняття, що увійшло у свідомість або підсвідомість людини. У культурах, де білі чоловіки-менеджери переважають, як це є у ЗСА та Европі, деякі з них ще не погодилися з фактом, що теж інші групи виконують своє діло так добре, як і білі чоловіки. В Японії подібний погляд може існувати, коли спирається на роді освіти, а у деяких Латинських країнах на клясовій різниці... Більшість службовців це розуміє і приймає низьку оцінку „боса" як „зрозумілу причину", що заіснувала і так мусить бути". І хоч на апробату такого наставлення чується більше голосів протесту, все таки менш помітна „стереотипна політика" ще не викорінилася з різних аспектів корпоративного світу. І так, молодий службовець не має достатнього досвіду, який потрібний для виконування вищого завдання; старші службовці пережили свій час і годі їм тримати крок з поступом; матері малих дітей не можуть присвячувати уваги своїй роботі поза домом; службовці з надвишкою ваги є ліниві; привабливі службовці є кращими робітниками... і т. д. А тому що наставники — смертні люди — не усвідомлюють собі повністю того, що вони теж мають своє упередження і мусять під час огляду базувати оцінку службовця радше на об'єктивних і помітних манерах, ніж на суб'єктивній опінії.

Відомим є „ефект авреолі", себто „сильне враження промінистих кіл над головою святого". Тут же службовець є відмінним працівником і фактично все, що робить, є близько досконалости. Але буває, що „нога посовгнеться" і він таки зробить помилку. І що тоді? Ніщо, бо його начальник цього недобачає і створює авреолю, себто тенденцію оцінювати всі аспекти роботи на підставі тільки позитивних рис, які впадають у вічі. Це саме вважають загальною помилкою, бо наставник у тому випадку не робить службовцеві ніякої ласки... Хитрий, однак, наставник, висловлюючи признання за прекрасне виконування, вкаже теж на місця, які потребують удосконалення. Службовцеві залишається одне: прийняти заввагу як добру монету, бо навіть першун приймає конструктивну критику.

Діяметрально протилежне становище займає начальник, коли „з мухи робить слона", себто поширює одну слабу оцінку на цілість, чим у висліді дає загально нижчу оцінку службовцеві, притемнюючи його позитивні вартости.

Таки найбільш загальна і найбільш серйозна помилка трапляється тоді, коли начальник має до діла з цілим рядом оцінок одного службовця і намагається їх звести в одну пересічну. У висліді „вода замулюється", бо загальна оцінка є або зависока, або занизька і ніяк не відповідає правді. У цій же пересічній оцінці зникають найвища і найнижча, що не дає змоги хвалити за осяг чи порадою справити недотягнення.

Оцінюючи службовця на підставі тільки останньої чи пак найпізнішої поведінки можна зустрітися з риском. Він бо має тенденцію вернутися у роботі до старої звички, особливо, коли висліди праці були неґативні, а оцінка позитивна. А у випадку, коли людина раптом виявила незадовільне виконання своїх обов'язків, то тут не слід обнижувати її оцінку за цілий період роботи, а радше треба застановитися над причиною цієї раптової зміни.

Є доволі менеджерів, які у своїй великодуштості дають тільки позитивну оцінку і вважають недоцільним подавати до відома неґативні моменти, мовляв, пра

(Закінчення на стор. 8)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЧАС НА ОФІЦІЙНУ ЗМІНУ

В дотеперішній дискусії в справі дипломатичного означення „амбасадорів" і „послів" вилишено два важливі моменти.

Перший з них — хронологія. На основі наших матеріялів, призбираних для етимологічного словника української мови, слова „амбасада" й „амбасадор" занотовані вперше в 1910 році. В протилежність до деяких голосів, мовляв, ці слова „галицька видумка", треба ствердити, що вони прийшли в Галичину з ...Буковини. Вперше вжив їх у своєму „Словарі чужих слів" Зенон Кузеля (наспілку з М. Чайківським) в Чернівцях у 1910 році (стор. 14). Пізніші записи з міжвоєнного періоду знаходяться в іншомовних словниках. Вперше, за нашим відомом, уведено їх в загально-український словниковий фонд без вирізнювання їх як „чужих", в „Українсько-німецькому словникові" З. Кузелі — Я. Рудницького в Ляйпціґу в 1943 році. Цей словник вийшов другим виданням у Вісбадені в 1983 році й гасла „амбасада" „амбасадор" залишено в ньому без змін. А в загальному треба ствердити, що ці слова в українській лексикографії мають більш як 80 років.

Друга справа, яку треба відмітити, це переклад сучасних термінів „посольство", „посол" чужими, як „ембассі", „ембассадор", що вказує виразно на те, що наші дипломатичні представники закордоном добре ознайомлені з устійненнями Віденської конвенції з 1961 року та з модерною міжнародною практикою щодо цього. Іншими словами, вони, вживаючи міжнародних означень для своїх функцій і становищ, ніяк не меншеварті, чи неознайомлені з вимогами дипломатичної служби на чужині, вживаючи української термінології „посольство", „посол" — англійських embassy", „ambassador".

Тут, на нашу думку, справа в незадовільному стані української лексикографії, що стояла довгі роки під московським тиском. Тепер пора ввести слова „амбасада", „амбасадор" у академічні словники й цим офіційно в Україні санкціонувати ці терміни в українському мововжитку. Чекаємо на наукову мовознавчу інтеґрацію „амбасад" і „амбасадорів"!

Ярослав Рудницький,
Монтреаль, Кве.

Анатолій Гороховський

ВОІСТИНУ ВИБАГЛИВИЙ ХУДОЖНИК

Кажуть, що в дорозі люди швидко знайомляться. І дійсно це так, в чому я мав нагоду нещодавно ще раз переконатися. Не встигло наше авто пробігти кілька миль, а я вже знав, що ім'я господаря машини Іван Коваленко, що походить він з Полтавщини, що в роки другої світової війни був змушений залишити рідну домівку і податися на чужину. Спочатку потрапив до Німеччини, а звідти у 1949 році переїхав до Америки і поселився у Чикаґо. Тут став бизнесменом, мав свою невеличку компанію, яка займалася ремонтом будівель, а тепер є пенсіонером.

Вирвавшись з полону перевантажених вулиць, ми дісталися до гайвею і машина, набираючи швидкість, помчала до української околиці міста. Дорога неблизька і кожний з нас зосередився на своїх справах. Та водій, не звиклий до тривалої мовчанки, поскаржився:

— Я гадав, що журналісти балакучі люди, а ви, як бачу, не дуже охочий до розмов, певно, чимсь стурбовані? Якщо потребуєте допомоги, то можу її надати.

— А ви спостережлива людина, — зауважив я і продовжив: отак завжди перед кожною зустріччю з героями моїх майбутніх статтей я в уяві з ними розмовляю, ставлю їм питання, інколи навіть сперечаюсь, а там, де дискусія, там без хвилювання не обходиться.

— Якщо не секрет, то з ким ви зараз готуєтеся побачитись?

— Можу сказати: з видатним українським скульптором Анатолієм Кущем. Думаю, що це ім'я вам незнайоме.

— Помиляєтесь, — енергійно заперечив І. Коваленко. — Мені пощастило побувати на його персональній виставці, яка експонувалася в Українському Культурному Осередку. Без хвастощів можу сказати, що в скульптурах добре визнаюсь, адже з дитинства захоплююся різьбою в дереві. А от про життєвий і творчий шлях цього дуже здібного художника хотілось би докладніше довідатися. Пообіцяйте, що напишете про це у „Свободі"...

— Обов'язково, — запевнив я господаря машини і, подякувавши йому за послугу, поспішив на побачення із скульптором.

...Двері відкрив Анатолій Кущ і люб'язно запросив мене до кімнати, в якій на видних місцях були виставлені праці майстра. Оглянувши їх, ми почали бесіду. Я плянував відразу повести мову про пам'ятник жертвам голоду, але, згадавши про обіцянку, дану І. Коваленкові, попросив мого співбесідника сказати кілька слів про свій шлях у велике мистецтво.

— У моїй біографії немає нічого особливого, — почав розповідати скульптор, — вона нічим не відрізняється від моїх побратимів. Отже, народився я у Києві в 1945 році, потім, як належиться, була середня школа, а далі поступив до художнього інституту, де моїми вчителями були відомі майстри, зокрема академік Бородай. Закінчивши вуз з відзначенням, продовжив навчання в аспірантурі, яке було тісно пов'язане з працею за фахом. Я пробував свої сили у всіх жанрах скульптури: монументально-декоративній, станковій, анімалістиці, а також у рельєфі та модельєрному мистецтві. Всі твори робив з натури, для мене пошук історичного коріння народу, живих зв'язків минувшини із сучасністю — мета життя.

До того, що сказав А. Кущ про себе варто було б дещо додати, щоб читачі мали повну уяву про творчі здобутки скульптора. Найбільш високого творчого рівня досяг мистець у монументальній пластиці, про що переконливо свідчать створені ним пам'ятники, присвячені заснуванню міст Лубни, Новгород-Сіверський, Черкаси, які одержали високу оцінку громадськості.

Чільне місце в творчості художника займають пам'ятні знаки на честь видатних діячів науки і культури України. Серед них — меморіяльні дошки, встановлені на будинках, де жили письменники П. Панч. С. Олійник, В. Собко та інші.

Потяг скульптора до минувшини має цілком конкретні джерела. Як визнає сам мистець, його національну свідомість утвердив „Кобзар" і тому не дивно, що шевченкова тема стала провідною в його творчості. Майже усі місця зв'язані з перебуванням Т. Шевченка на Черкащині, відтворені скульптором у 20 пам'ятниках.

Говорячи про творчі здобутки видатного українського мистця, не можна не згадати про його скульптурні портрети, яким притаманна ліричність, щирість та досконала правдивість образу. Не випадково за ряд портретів Анатолій Кущ був відзначений високою нагородою — срібною медалею Академії мистецтв колишнього Совєтського Союзу. Варто підкреслити, що до складу жюрі, яке розглядало праці кандидатів на здобуття премій, входили відомі у світі художники.

Значні успіхи талановитого скульптора не могли не бути помічені діяспорою. Тому і не дивно, що А. Кущ був запрошений до Чикаґо з персональною виставкою, яка стала подією у культурному житті міста.

Незабаром після приїзду із скульптором зустрілися представники української православної церкви св. Андрія, яка знаходиться у Блумінґдейлі, неподалік від Чикаґо. Вони розповіли йому, що десять років тому парафіяни вирішили встановити пам'ятник жертвам голоду в Україні. Тоді ж був створений комітет, який очолив Іван Тригубчук.

Впродовж всіх минулих років тривала збірка грошей, а на місці майбутнього пам'ятника був поставлений хрест, біля якого щорічно відправляється Панахида.

Відновлений у цьому році склад громадського комітету оголосив конкурс на кращий проєкт пам'ятника. До творчого змагання був запрошений і А. Кущ. Він не примусив себе довго умовляти, адже давно мріяв про створення такого монументу. Штучний голод не оминув і його родину. У далекому 1933 році майбутній батько Анатолія, тоді молодий хлопець, залишив рідне село і подався до міста, де вступив до технічного училища. В учбовому закладі учням видавали потроху хліба, частину якого привозив додому. Одного разу, — згадує скульптор, — діда почастували шматком хліба та наробили біду. Через те, що він довго голодував стався заворот шлунку і діда не вдалося врятувати. Ця подія настільки вразила мене, що й досі не можу про неї спокійно говорити, — каже мистець.

— У Києві, — продовжував мій співбесідник, — я зробив кілька варіянтів пам'ятника, однак не довів почату роботу до кінця. Задумане здійснив вже в Чикаґо. Цьому у

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПРОТОКОЛ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

СОЮЗІВКА 17-20 травня 1993 р.

(4)

Звіт головного касира Олександра Благітки

Продовження

ЗВІТ КАНАДИ

ПРИБУТКИ	1989	1990	1991	1992	Разом
Членські вкладки:	350,107.99	312,404.72	278,473.41	311,038.60	1,252,024.72
Відсотки від:					
Банків	19,335.31	35,699.83	16,418.99	7,507.15	78,961.28
Бондів	1,279,450.28	1,371,571.49	1,330,022.27	1,418,068.49	5,339,112.53
Позичок на грамотах	3,911.43	3,590.07	3,398.25	3,997.28	14,987.03
Гіпотечних позичок	37,380.22	35,339.35	24,606.67	14,696.77	112,023.01
Разом	1,340,077.24	1,446,200.74	1,374,446.18	1,444,269.69	5,604,993.85
Амортизація і зиск при продажі інвестицій:					
Піднесено вартість бондів	13,407.97	12,551.51	12,893.38	11,772.04	50,624.90
Зиск при оплаті бондів	586.61	1,308.15	26,496.76	82,736.00	111,100.52
Разом	13,994.58	13,859.66	39,363.14	94,508.04	161,725.42
Різні прибутки:					
Перенос до Сирітського Фонду	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
З продажі англомовної Енциклопедії Українознавства	1,129.50	2,801.36	740.16	0.00	4,671.02
Дивідендова Акумуляція	5,802.04	8,353.41	7,794.61	8,361.86	30,311.92
Пожертви до Фонду Наглої потреби	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Пожертви до Братського Фонду	0.00	504.20	0.00	0.00	504.20
Пожертви до Фонду Оборони Української Спадщини	99.67	0.00	0.00	0.00	99.67
Пожертви до Фонду Відродження України	0.00	5,290.87	2,696.34	3,076.67	11,063.88
Рез.для незгрошевлених чеків	0.00	0.00	2,483.38	483.34	2,966.72
Разом	7,031.21	16,949.84	13,714.49	11,921.87	49,617.41
Загальні прибутки	1,711,211.02	1,789,414.96	1,705,997.22	1,861,738.20	7,068,361.40

ВИДАТКИ

	1989	1990	1991	1992	Разом
Виплачено членам:					
Грошові звороти	62,636.07	84,395.24	44,052.61	27,003.13	218,087.05
Посмертні запомоги	63,850.00	79,866.00	67,895.31	72,757.00	284,368.31
Забезп. дітей, яких родичі померли	87.51	17.77	17.77	17.77	140.82
Відсотки на померших грамоти	0.00	0.00	0.00	298.22	298.22
За дозрілі вивінувальні грамоти	252,084.03	232,912.80	201,951.03	167,182.00	854,129.86
Дивіденди	145,299.01	137,943.55	112,623.68	109,367.49	505,233.73
Дивідендова Акумуляція	0.00	0.00	288.29	1,100.84	1,389.13
Відсотки за сирітські виплати	376.08	0.00	0.00	0.00	376.08
Виплати допомоги членам	350.00	400.00	350.00	0.00	1,100.00
Сипітські виплати	500.00	0.00	0.00	0.00	500.00
Разом	525,182.70	535,535.36	427,178.69	377,726.45	1,865,623.20
Інвестиційні виплати і амортизація:					
Інвестиційні виплати	250.00	0.00	0.00	0.00	250.00
Страта на канадської валюти	9,027.35	113,663.20	40,650.00	0.00	163,340.55
Відсотки від закуплених бондів	12,356.16	0.00	78,963.00	63,669.33	154,988.49
Амортизація бондів	1,441.24	1,560.50	7,913.51	11,884.64	22,799.89
Страта при продажі бондів	125.08	0.00	0.00	0.00	125.08
Разом	23,199.83	115,223.70	127,526.51	75,553.97	341,504.01
Організаційні видатки:					
Оголошення	4,350.90	6,131.05	7,128.60	5,403.31	23,014.46
Окружні збори	3,639.79	3,448.94	2,409.76	3,369.79	12,868.28
Лікарські бадання	605.85	186.40	342.40	221.50	1,356.15
Винагороди відділових організаторів	3,033.19	5,375.55	5,501.90	4,855.92	18,766.56
Винагороди відділових предсідників і касирів	34.09	121.62	142.62	44.74	343.07
Винагороди відділових секретарів	39,278.85	37,918.92	35,230.73	34,609.10	147,037.60
Винагороди обласних організаторів	0.00	73.00	0.00	0.00	73.00
Кошти подорожей обл. організаторів	0.00	686.00	0.00	0.00	686.00
Разом	50,942.67	53,942.08	50,756.01	48,504.36	202,145.12
Кошти головних союзових засідань:					
Кошти Річного Засідання	0.00	2,330.90	0.00	0.00	2,330.90
Кошти Конвенції	0.00	10,905.34	0.00	0.00	10,905.34
Кошти контролі	0.00	397.90	2,005.48	1,101.34	3,504.72
Разом	0.00	13,634.14	2,005.48	1,101.34	16,740.96
Платні, податки і забезпечення:					
Платня працівника	2,400.00	2,400.00	2,400.00	2,400.00	9,600.00
Корпораційні податки від премії	2,426.34	2,532.93	2,940.34	3,061.58	10,961.19
Канадські податки за інвестиції	4,140.00	0.00	19,187.17	37,254.95	60,582.12
Шпитальне забезпечення працівника	346.20	321.00	414.60	445.80	1,527.60
Тах кан. Домініон П.П. ; У.І.	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Разом	9,312.54	5,253.93	24,942.11	43,162.33	82,670.91
Загальні канцелярійні виплати:					
Оплата канадського бюра	2,197.87	1,963.28	2,030.00	2,852.50	9,043.65
Банкові Оплати	126.50	57.50	77.37	57.47	318.84
Статистичні кошти актюарія	3,698.00	2,456.00	4,270.00	2,473.00	12,897.00
Оплата до асекураційних урядів	2,389.38	2,978.06	2,676.59	1,200.00	9,244.03
Кошти правні	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Телефон	107.33	537.79	690.16	790.41	2,125.69
Загальні кошти подорожей	3,798.10	2,876.43	3,364.07	5,228.81	15,267.41
Загальні видатки	0.00	62.55	0.00	130.75	193.30
Поштова оплата	96.42	504.89	870.01	374.04	1,845.36
Книжки і Друки	0.00	350.00	43.20	25.05	418.25
Разом	12,413.60	11,786.50	14,021.40	13,132.03	51,353.53

ВИДАТКИ

	1989	1990	1991	1992	Разом
Різні виплати:					
Кошти укр. пиблікацій	87,414.00	25,865.25	25,500.00	0.00	138,799.25
Пожертви до харектативних і молодечих орг.	1,153.34	0.00	6,159.85	3,350.00	10,663.19
Стипендії	6,950.00	6,600.00	5,100.00	11,050.00	29,700.00
Перенос	50,605.60	0.00	299,737.41	0.00	350,343.01
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	0.00	500.00	0.00	0.00	500.00
Виплати відділу Братської Діяльности	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Вкладки до Братських Конґресів	160.00	568.19	669.50	163.00	1,560.69
Книгарні і друкарні	0.00	0.00	1,000.00	0.00	1,000.00
Разом	146,282.94	33,533.44	338,166.76	14,563.00	532,546.14
Загальні вудатки	767,334.28	768,909.15	984,596.96	573,743.48	3,094,583.87

CANADA ONLY COMPARATIVE BALANCE SHEET YEAR ENDING DECEMBER 31 st 1992 and 1991

Assets:	1992	1991	Liabilities:	1992	1991
Cash	$397,752.83	$932,828.55	Life Insurance Fund	$15,054,004.58	$13,774,203.28
Bonds	15,279,283.40	13,428,221.90	ADD Insurance Fund	500,780.37	470,433.82
Certificate Loans	84,923.12	77,037.83	Fraternal Fund	227,467.47	256,300.96
Mortgages	170,974.46	203,106.28	Orphans Fund	134,931.75	126,950.09
			Emergency Fund	15,749.64	15,659.46
Total	$15,932,938.81	$14,643,547.61	Total	$15,932,933.81	$14,643,547.61

EXPENSES PAID IN U.S. PRO-RATED FOR CANADA 1992

Salaries, Taxes and Insurance	$126,281
"Svoboda" Official Publication	75,685
General Office Expenses	15,378
Convention and Annual Session Expenses	2,565
Traveling Expenses — General	2,458
Actuarial and Statistical Expenses	7,276
Depreciation Printing Plant and E.D.P. Equipment	1,881
Insurance Department Audit	679
Reinsurance Premiums	974
Professional Fees	5,207
Total Pro-Rated	$237,785

СИРІТСЬКИЙ ФОНД НА ДЕНЬ 31-го ГРУДНЯ 1992

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума	Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Гнат Марія	40	300.00	Щілінський Віктор	81	50.00
Мохнач Іван	7	41.67	Каратних Степан	158	350.00
Рапавий Василь	28	150.00	Факазей Василь	364	83.34
Савка Іван	23	100.00	Бринецька Марія	363	66.67
Кравець Іван	182	397.26	Ярошик Олекса	175	66.67
Гатала Михайло	34	50.00	Марків Семко	194	133.34
Ратковський Микола	77	450.00	Міщак Константин	105	500.00
Певицький Йосип	19	500.00	Демкович Олекса	204	300.00
Брилевський Петро	301	250.00	Лиляк Василь	204	150.00
Микитка Василь	330	300.00	Яжих Йосиф	68	124.75
Лазорек Кузьма	153	150.00	Бухатчук Василь	42	447.00
Чайка Дмитро.	32	300.00	Онишух Дмитро	160	222.52
Кушнір Юрій	288	200.00	Круковський Сергій	58	105.65
Міллер Іван	127	433.34	Еванкович Софія	1	30.00
Гамера Анна	112	33.34	Томан Іван	7	25.00
Кость Микола	182	50.00	Малимін Андрій	98	252.20
Приходько Максим	170	400.00	Савчак Андрій	104	377.08
Козак Семен	332	485.27	Федишин Іван	421	342.09
Гроховський Ст.	321	681.92	Яблонський Антін	117	592.16
Шлюсар Степан	217	604.82	Сосницький Ст.	21	500.00
Тесла Іван	99	441.91	Халащук Григорій	150	50.00
Колодницький Теофіль	81	700.00	Сас Павло	276	158.82
Бойко Сень	213	170.40	Біловус Василь	58	702.85
Душілль Іван	56	230.50	Ґпемба Дмитро	277	200.00
Потопчук Лука	349	111.50	Депута Франко	81	163.34
Подоляк Гелена	39	200.00	Антошків Микола	396	307.59
Семенович Григорій	69	800.00	Марак Анна	169	252.26
Янс Василь	364	85.57	Бульсак Юрій	43	200.00
Ґуральчук Паланя	326	250.00	Ганяк Микола	132	700.00
Моклюк Іван	324	10.25	Косців Іван	217	700.00
Вишняк Михайло	213	500.00	Защак Мих	213	80.15
Прокопенко Розалія	112	83.34	Люта Анна	334	43.16
Ґориняк Григорій	27	300.00	Скробач Василь	316	120.65
Іж Данько	379	150.00	Цюник Юлія	321	254.67
Замос Марія	119	200.00	Липка Василь	242	229.34
Луцків Василь	143	175.00	Охотка Дмитро	192	300.00
Альбрихт Конс	206	200.00	Топій Іван	102	700.00
Жорняк Іван	70	200.00	Соловчук Матвій	206	359.49
Рура Іван	207	200.00	Кузьмчак Марія	29	250.00
Муневич Антін	375	250.00	Кобель Мих	379	500.00
Сміт Ґеня	20	66.67	Соневицька Стефанія	239	500.00
Вітошинський Василь	220	250.00	Лос Микола	397	500.00
Ґавдина Микола	330	150.00	Лос Микола	397	1,000.00
Лиховіт Михайло	239	500.00	Стілецький Володимир	379	1,200.00
Коцан Марія	369	700.00	Боднарук Катерина	367	500.00
Лусь Іван	220	259.71	Лесаґанич Петро	308	250.00
Ворґач Степан	2	100.21	Львівський Михайло	96	1,000.00
Йордан Олекса	277	185.12	Шимків Іван	18	500.00
Мацькович Софія	216	74.86	Бадан Катерина	159	200.00
Заканич Гавриіл	194	200.00	Гнатуш Теодор	122	250.00
Овала Іван	98	200.00	Майстрів Ілля	147	599.60
Ковалюк Луць	243	152.72	Пилат Конст	234	700.00
Цінюрчин Теодор	196	150.80	Козар Іван	351	271.63
Харов Федь	281	133.34	Шіпяк Василь	323	250.00
Коник Петро	217	500.00	Фусук Микола	392	550.00
Плішка Гаврило	87	500.00	Грабар Яків	369	800.00
Чайка Василь	204	200.00	Попп Василь	379	1,000.00
Гавриляк Микола	8	200.00	Коник Стефан	381	66.68
Франків Степан	75	68.75	Винарчик Мих	335	250.00
Туркало Іван	300	531.21	Ковальчук Петро	379	100.00
Лисюк Григорій	338	300.00	Луцьков Семен	287	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11	Кравець Ігнатій	166	333.34
Ковальчук Теодор	370	125.00	Плішка Єва	11	38.46
Бороха Дмитро	118	252.54	Самуляк Андрій	370	259.12
Міханько Самуїл	221	200.00	Булило Мих	221	750.00
Кіндрат Іван	421	250.00	Мош Стефан	230	200.00
Маліса Степан	69	225.90	Бойкевич Марія	217	50.00
Ґереґа Микола	136	31.11	Коваль Петро	361	500.00
Демян Федор	345	500.00	Рій Михайло	211	400.00
Булоний Петро	364	190.00	Спанґлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Ґарматюк Антін	374	137.54	Ґілестреп Марія	287	100.00
Сенькович Михайло	230	200.00	Ґренда Василина	385	1,000.00
Савка Гелена	155	500.00	Кобіто Чарлз	121	500.00
Мороз М. Маріян	281	500.00	Бойко Павля	170	500.00
Дуда Іван	204	500.00	Сидор Микола	245	500.00
Ралко Софія	179	166.66	Артимович Стефанія	472	500.00
Леськів д-р Йосип О.	472	500.00	Цегельський Ольга	270	500.00
Сімоні Емілія	36	100.00	Тилавский Томас	386	100.00
Лучкань Ярослав	12	1,000.00	Бола Єва	125	500.00
Громчак Іван	29	1,500.00	Чайковський Микола	296	50.00
Феркалюк Ілейн	220	75.00	Войтсвич Михайло	106	1,000.00
Коцюпка Катерина	229	100.00	Нечесна Катерина	170	1,000.00
Кульчицька Галина	112	200.00	Клюфас Олег	457	500.00
Федор Йосиф	385	692.25	Мугра Йосиф	133	666.66
Гнатів Андрій	385	250.00	Вонсафівсь кий Михайло	238	1,000.00
Мазурик Олександер	170	500.00	Майрат Анна	316	500.00
Нафус Іван	127	500.00	Ґанда Карпо	414	250.00
Марків Микола	194	500.00	Ковачеф Марія	107	500.00
Симоско Марія	482	100.00	Косовський Григорій	247	250.00
Кузємчак Марія	29	300.00	Волинець мол.-Юрій	130	250.00
Ґрановський Дармар	345	250.00	Прокопович Андрій	161	250.00
Скіпяк Дмитро	133	116.66	Ясінський Александер	35	5,000.00
Шубяк Микола	234	500.00	Гріп Марія Ніна	5	500.00

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума	Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Янчишин Николай	323	66.66			
Баран Паалина	270	100.00			
Баран Павлина	270	158.89			
Тара Микола	277	500.00			
Фурик Іван	245	491.33			
Кулник Ева	164	1,000.00			
Петерсон, Марія	221	1,010.33			
Разом					$71,692.54

КАНАДА

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума	Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Кузь Юрій	441	500.00	Кульчицький Ю	432	500.00
Демченко Анна	432	250.00	Микулин Степан	458	375.00
Пелех Анна	473	590.50	Михайлишин Іван	469	500.00
Комоніцький Павло	441	200.00	Повзун Степан	460	500.00
Каліш Іван	464	1,582.58	Пайташ Іван	461	300.00
Микинець Іван К	427	1,000.00	Бала Антін	473	300.00
Микинець Лорета Дз	427	1,000.00			
Павринів Дж. К	456	1,000.00			

Разом	$ 8.598.08
Разом Сирітські і Опікунчі Фонди	$ 80,290.62
Відсотки	$ 108,167.39
На 31-го грудня 1992 р. остало в Сирітськім Фонді	$ 188,458.01

В Сирітськім Фонді депозитовані всі гроші з Посмертного Фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які і впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з Сирітського Фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим документом свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом Відділів УНСоюзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 6% на рік.

Зіркою* означені Відділи Згоди Братства

УНКОРПОРАЦІЯ ДОМУ УНСОЮЗУ

ПРИБУТКИ

	1989	1990	1991	1992
Чинші	$ 2,969,878.56	$ 2,398,856.74	$ 2,645,143.06	$ 2,951,706.53
Паркування авт	103,336.47	110,765.00	121,027.50	125,365.00
Комісове	5,042.14	2,484.91	2,901.31	2,642.32
Відсотки від щадничих конт	24,599.72	9,696.05	3,710.20	4,959.04
Разом	$ 3,102,856.89	$ 2,521,802.70	$ 2,772,782.07	$ 3,084,666.89

ВИДАТКИ

	1989	1990	1991	1992
Оперативні:				
Вклад до резерви для капітальних направ	—	—	—	—
Електрика і газ	260,457.31	331,532.90	$ 398,151.68	$ 415,122.04
Вода	23,701.10	29,428.42	25,996.43	28,556.66
Вивіз сміття	29,320.20	29,994.31	35,484.31	40,692.80
Приряди до чищення і напраби	57,368.77	71,805.90	64,171.40	78,282.65
Обслуга вінд	37,077.93	49,342.50	44,190.40	98,494.46
Обслуга машин до охолоджування і огрівання	63,678.14	55,767.78	60,398.93	64,734.77
Чищення будинку	32,840.36	39,465.20	36,157.56	34,037.40
Чищення вікон	—	11,130.00	17,555.00	18,930.00
Забезпечення	60,010.00	—	135,446.00	70,986.07
Міські податки 15% від чиншів	982,979.38	878,937.31	894,357.54	752,697.94
Меблі і машини	756.92	1,322.46	—	—
Разом	$ 1,548,190.11	$ 1,493,726.78	$ 1,711,809.25	$ 1,542,534.79
Адміністраційні:				
Кошти правні	$ 1,000.00	—	$ 150.00	$ —
Платні	202,657.05	206,316.59	204,680.80	222,867.37
Податки від платень	16,074.51	19,409.44	16.188.73	10,913.61
Шпитальне забезпечення для робітників	—	63,449.60	52,029.99	25,905.27
Нічна сторожа	2,048.00	—	22,572.00	25,236.24
Друки і прибори	974.93	2,976.81	237.98	1,336.75
Загальні кошти подорожей і пошти	4,200.00	3,880.00	179.97	522.32
Книговедення	7,000.00	7,000.00	7,000.00	7,000.00
Міські дозволи	1,498.00	2,100.00	2,996.00	8,145.17
Дотації	25,845.00	5,195.00	1,141.53	1,500.00
Комісове за винайм	1,362.00	1,300.00	90,987.32	186,227.14
Спеціяльні дотації	25,000.00	—	-	—
Оголошення	—	19,019.49	1,526.46	—
Разом	$287,659.69	$330,721.93	$ 399,690.88	$489,653.87
Відсотки від позичок:				
Членам УНС за боргові зобов'язання	$ 689,970.62	$ 650,618.81	624,306.49	$604,885.71
УНСоюзові за позичку	520,443.00	538,401.00	608,510.00	691,191.00
Разом відсотки	$ 1,210,413.62	$ 1,189,019.81	$ 1,232,816.49	$ 1,296,076.71
Разом всі видатки	$ 3,048,263.42	$ 3,013,468.52	$ 3,344,416.62	$ 3,328,265.37
Зиск перед амортизацією	(58,593.47)	(491,665.82)	(571,634.55)	(243,598.48)
Зворот Видатків	90,968.20	101,081.68	75,386.48	177,718.67
Амортизація Будинку	284,974.60	235,400.00	286,624.00	293,025.00
Недобір	$ (137,412.93)	$ (675,984.14)	$ (782,872.07)	$ (358,904.81)

БАЛЯНС 31-ГО ГРУДНЯ 1992

Майно:	
Готівка (інвестиції)	$ 193,703.19
Площа	54,647.81
Будинок	10,271,411.69
Разом майно	$ 10,519,762.69
Зобов'язання і недобір:	
Ґарантія чиншів	$ 293,826.93
Позичка від УНСоюзу	7,403,102.00
Резерва для капітальних направ	5,105.73
Позички від членів УНСоюзу	7,425,723.16
Разом зобов'язання	$ 15,127,757.82
Недобір з попередніх літ на день 1-го січня 1992 р.	(4,249,090.32)
Додати недобір за 1992 рік	(358,904.81)
Разом недобір на день 12/31.92	(4,607,995.13)
Разом зобов'язання і недобір	$ 10,519,762.69

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ СОЮЗІВКИ

Прибутки

	1989	1990	1991	1992
Винайм кімнат прохарчування і податки	$ 631,220	$ 634,771	$ 758,870	$ 756,857
Напитки	125,123	124,616	139,280	146,389
Склеп	92,831	86,808	85,733	82,515
Перекуски	37,286	40,990	41,019	34,829
Різні прибутки	116,156	102,070	114,881	114,704
Звороти	—			
Разом	$1,002,618	$989,256	$ 1,139,786	$ 1,135,294

Видатки

	1989	1990	1991	1992
Харчі	$ 207,686	$ 189,201	$211,998	$ 193,925
Напитки	63,503	47,055	67,992	64,874
Перекуски	19,990	23,431	24,620	24,095
Склеп	84,414	97,883	59,283	49,568
Кухня і Їдальня	11,561	15,171	16,897	20,594
Пральня	46,487	38,935	46,901	41,979
Платні	287,641	308,003	324,642	535,068
Податки від платень	116,063	133,787	195,001	67,165
Електрика, газ і огрівання	87,068	113,974	113,992	110,372
Направи	84,604	66,055	80,770	87,319
Професійний книговод	2,526	1,716	2,776	3,862
Податки від нерухомости	56,176	62,253	73,468	71,300
Забезпечення	65,770	124,494	70,991	85,913
Транспортація	5,395	2,899	3,142	1,929
Телефон	6,368	9,674	13,631	8,878
Канцелярійні прибори	7,805	7,348	8,021	7,814
Звороти	4,348	4,656	3,578	4,404
Культурні і розвагові імпрези	42,290	34,035	35,766	43,320
Оголошення	1,406	9,328	5,316	1,079
Різні виплати	13,478	13,309	16,423	15,954
Шпитальне забезпечення	16,353	19,178	23,326	29,064
Податок від продажі	54,659	52,355	61,023	57,676
Устаткування	168,632	94,875	65,723	100,283
Банкові оплати	8,189	6,132	4,455	3,622
Грошова нагорода	78,109	77,811	81,216	84,758
Податки від кімнат	—	—	589	4,328
Разом	$1,540,534	$1,553,551	$1,611,541	$ 1,719,143
Разом прибутки	1,002,618	989,256	1,139,786	1,135,294
Разом видатки	1,540,534	1,553,561	1,611,541	1,719,143
Балянс	(537,916)	(564,294)	(471,755)	(583,849)

SVOBODA & UKRAINIAN WEEKLY FINANCIAL REPORT

	1989	1990	1991	1992
Subscription - UNA Earned	$ 785,000.00	$ 975,000.00	$ 1,041,591.02	$ 1,057,792.46
Sale on Stands	9,518.65	7,843.45	12,890.98	9,307.40
Individual: UNA members				
Svoboda:	50,461.73	47,113.40	61,120.00	54,663.02
UNA Members "Ukrainian Weekly"	43,895.87	40,589.81	54,351.33	47,366.63
Non-Members Svoboda	59,813.52	60,474.53	84,303.87	76,044.22
Non-Members "Ukrainian Weekly"	46,414.44	42,992.67	60,372.37	57,968.26
Books	60,410.48	21,744.52	20,821.44	22,035.57
Advertising	194,783.40	198,216.92	227,176.44	294,702.77
Printing	73,864.67	53,700.72	33,413.66	6,721.05
Change of address	347.83	308.46	454.20	479.50
Refund Postage	14,127.74	9,545.77	16,284.27	14,453.18
Refund Telephone	29.00	0.00	0.00	0.00
Almanac	38,646.79	33,320.37	33,905.97	36,191.49
Press Fund - Svoboda	12,245.75	7,604.17	9,604.09	12,005.15
Press Fund - Ukrainian Weekly	166.20	226.78	684.27	630.50
Veselka Subscription	3,839.17	3,684.86	5,566.40	3,608.89
N.J. Sales Tax	467.71	325.41	142.43	108.83
Miscellaneous	2,805.40	3,579.10	363.83	13,771.37
Total:	$ 1,396,838.35	$ 1,506,270.94	$ 1,663,046.57	$ 1,707,850.29
Discount on Sales:	2,391.84	1,415.35	$ 1,178.35	$ 0.00
GRAND TOTAL:	$ 1,394,446.51	$ 1,504,855.59	$ 1,661,868.22	$ 1,707,850.29

DISBURSEMENTS

	1989	1990	1991	1992
Payroll Editorial	$ 232,677.91	$ 294,026.21	$ 336,626.81	$ 329,441.39
Printing	281,699.21	308,085.77	316,710.12	294,126.75
Office	134,898.11	155,292.92	139,349.54	124,656.03
Corresp.	5,580.00	3,600.00	3,600.00	2,100.00
Special Corresp. - Svoboda	40,160.00	43,650.00	43,166.85	45,265.37
Special Corresp. - Weekly	6,055.00	7,180.00	7,487.75	9,492.81
Veselka Corresp.	5,605.00	6,200.00	6,390.00	5,888.00
Postage	343,417.81	381,236.20	480,656.96	500,046.67
Material	169,262.99	169,491.96	173,818.27	143,215.86
Telephone	10,045.34	13,429.18	13,951.31	29,214.49
Office Supplies	6,056.31	4,320.22	5,289.56	12,591.81
Office Expense and Corr. Exp.	105.44	308.68	1,447.43	7,437.95
Printing Dept. Expense	1,032.72	454.24	183.39	19,023.25
Parts and Repairs	36,114.92	23,028.48	18,830.01	37,356.75
Books	20,921.22	4,479.45	18,906.79	22,636.75
Taxes	58,217.33	67,856.08	65,304.55	77,548.29
Commission & Manuscript	1,774.00	2,834.30	5,028.20	653.00
Newspaper	1,379.50	1,567.50	1,580.00	1,400.00
Pension	1,116.00	1,116.00	2,340.00	2,460.00
N.J. Sales Tax	521.30	305.12	171.99	98.32
Miscellaneous	24,170.24	33,873.32	27,755.08	25,947.50
Total:	$ 1,380,810.35	$ 1,522,335.63	$ 1,668,594.61	$ 1,690,600.99
Discount on Purchases	251.89	266.03	130.44	0.00
GRAND TOTAL	$ 1,380,558.46	$ 1,522,069.60	$ 1,668,464.17	$ 1,690,600.00

ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

Звіт головної радної Теклі Мороз

У звітовому році 1992, моя діяльність обмежувалась лише до участи у нарадах членів головного уряду, що відбулись у травні на Союзівці, та участь у загальних зборах і організаційних сходинах Монтреальської округи. Інших припоручень не було, як рівнож ні разу не відбулось засідання членів Канадського Представництва УНС.

Як голова Монтреальської Округи Відділів УНСоюзу, я брала участь у загальних річних зборах місцевого відділу КУК в Монтреалі.

З нагоди 1-ої річниці проголошення Незалежности Української Держави, репрезентувала УНС на бенкеті, що відбувся у серпні на укр. кораблі „Грузія" в Монтреалі, як рівнож брала активну участь у комітеті для відзначення 100-ліття поселення українців у Канаді, а зокрема уКвебекській провінції в місті Ляшін, де відбувся величавий здвиг, та з цієї нагоди відбулось відкриття пам'ятника Іванові Франкові в парку його імени.

Організаційна діяльність

Хоч Монтреальська союзова округа не є чисельна, але всіх 5 відділів включились до організації нових членів. Найбільше число нових поліс здобула секретарка 434 відділу Олександра Дольницька, зорганізувавши 24 поліси; відділ 465 — Текля Мороз — 6; відділ 471 — Микола Андрухів — 5; відділі 473 — Іван Хохлач — 2 і відділ 449 — Микола Перейма — 2.

Братська діяльність

Відвідувала хворих членів та брала участь у похоронах. Передплачувала журнал „Веселку" для 8 дітей; підшукувала передплатників для союзової преси; написала збірник діяльности окружного Комітету УНСоюзу в Монтреалі та про діяльність 465 відділу УНС в Ляшіні.

На закінчення свого короткого звіту, складаю щиру подяку членам Окружного Комітету Відділів УНСоюзу за добру співпрацю.

Звіт головного радного Евгена М. Іванціва

INTRODUCTION

Just as 1991 was an historic year and a year of beginning for Ukraine and Ukrainians, 1992 was a year of growth and maturity. Ukrainians in Ukraine as well as in the United States and Canada had to face the realities of nationhood for Ukraine. These realities included the establishment of formal diplomatic relations with all the costs and problems that entails and the criticisms of Ukraine's policies by other nations.

Just as the situation in Ukraine is changing rapidly, the role of the Ukrainian National Association is changing. The events of the past two years justify the need for the UNA and the work it has been doing the past 99 years. UNA played and continues to play in key role in U.S. acceptance of and assistance to Ukraine's independence through its network of members, its financial resources, its newspapers, and its Washington office. Its Washington office was instrumental in assisting Ukraine establish its Embassy in Washington and will continue to assist the work of that Embassy.

At this critical junction, it is vital that UNA consider its proper future role in the United States, Canada, and Ukraine. That role must include not only serving as a unifier of the Ukrainian diaspora but also the increase of members in both the United States and Canada and the organization of members in Ukraine.

As has been my practice over the years, I have divided my report into two sections. The first outlines my work in and for the UNA. The second focuses on recommendations and comments about our organization and its direction.

UNA ACTIVITIES

As in the past, I will not attempt to provide a chronology of all my activities but will offer an outline of the major focus of my work.

During the past year, I have attended and actively participated in the annual meeting of the Supreme Assembly. I also attended the meeting of the Baltimore-Washington-Richmond District. In December, I represented the UNA at the tri-annual meeting of the United Ukrainian Relief Committee (UURC) in Philadelphia.

In addition to the representation activity to which I was assigned, I also worked on the following projects:

* UNA Fund for the Rebirth of Ukraine - In 1991 I submitted to our President a proposal for structuring the UNA Fund for the Rebirth of Ukraine in a manner which would focus our assistance and leverage our finances. During the past year, UNA created the foundation which I advocated.

* UNA Members - During the past year I signed up a number of new members, many for higher amounts of insurance. For the second year in a row, the total insurance for the new members I signed up exceeded $100,000. Anya Dydyk-Petrenko and I organized a seminar for a group of younger individuals in the Baltimore-Washington area in hopes of attracting new activists to UNA. In addition, we organized a community meeting in Washington about the programs of UNA. Bob Cook conducted both of these meetings.

Assistance at Soyuzivka - During my stay at Soyuzivka last summer, I assisted the Manager and his staff during the busy Labor Day Weekend. I also assisted in the preparations for celebrating the first anniversary of Ukraine's independence at Soyuzivka.

COMMENTS AND RECOMMENDATIONS

I extend my congratulations to the Supreme Executive Committee for continuing to improve the operation of our organization and to better meet the needs of our membership. The insurance programs that have been developed over the past three years meet the needs of virtually everyone in our community. While additional work is needed on the marketing of these products, I know that this issue is being addressed. There are, however, areas which I feel still need to be addressed, many of which I have raised in the past:

Soyuzivka: During the past few years, our membership has seen major improvements at Soyuzivka due to the capable management of John Flis,Jr. and his staff and the capital investment made by the UNA. We still need, however, to generate a long-term development plan if we are to effectively use that very important asset of the UNA.

Scholarships: For many young people, their first direct dealing with the UNA is an application for a scholarship. We must continue to increase our scholarship fund. For years I have been proposing that some of the scholarship funds be directed toward the interests and needs of UNA by providing full scholarships to those students willing to work for UNA after completion of their college education. We have had difficulty over the years in finding individuals to work in our Home Office, on our newspapers, at Soyuzivka, and most recently, in our Washington office. An annual full scholarship aimed at students studying business administration, journalism, hotel management, or political science would provide us with a pool of talent for the future.

A first step in that direction would be to offer scholarships in larger amounts for those students willing to work for the UNA as summer interns. These interns can be placed in the Home Office, in the offices of Svoboda and The Ukrainian Weekly, and the Washington Office.

In my past two reports I suggested that we should be thinking about providing some limited scholarships to students in Ukraine wishing to study in the United States or Canada. During the past year, we have received many requests about this type of financial assistance. I strongly recommend that we provide some assistance but develop an organized program with requirements similar to those we have for our members. This program, however, should not in any way interfere with the scholarship program we now offer our members.

UNA Newspapers: Svoboda and The Ukrainian Weekly are important both within and beyond our organization and community. The time has come to consider how to better promote these newspapers as a source of information and as an advertisement for UNA. While in Ukraine earlier this year, I was asked by many people whether it is possible to circulate The Ukrainian Weekly in Kiev. This newspaper is the source of many stories for Ukrainian radio and television. I strongly feel that it is in our interests to expand our circulation to Ukraine. The first step would be to ship copies of the newspapers to Kiev for regular circulation. At the same time, however, UNA should begin planning for the publication of our newspapers in Ukraine. Through the use of modern technology, the newspapers can be written and laid-out in Jersey City and simultaneously published in Jersey City and Kiev.

I recommend that UNA appoint an individual as publisher or business manager for the both newspapers. This individual should be charged with increasing their circulation in the United States and Canada, soliciting advertisements for additional revenue, and promoting the newspapers in Ukraine.

UNA Radio Program: When UNA was established 99 years ago, the primary forms of communications were letters and newspapers. Today, the telephone and television have taken on that role. As time and technology change, we all must adjust. While the role of Svoboda and the Ukrainian Weekly will not change dramatically in the near future, the UNA should consider supplementing them with a weekly radio program throughout the United States and Canada. The program, centrally produced, could be distributed to our branches and district committees throughout North America. Such a radio program would offer a "fraternal benefit" to our members, would inform non-members about the UNA, and would provide information about events in our community to both Ukrainian and non-Ukrainian listeners. It could also serve as another tool in our membership drive.

Helm of Destiny: A number of years ago, the UNA funded and produced "Helm of Destiny", an outstanding film about the history of the UNA. It is time to release that film on videocassette as well as to dub it into Ukrainian for use in Ukraine. I cannot think of a better way to celebrate the centennial of UNA than to air the film on Ukrainian television.

Library and Bookstore:

The UNA is a major point of information about both Ukrainian-Americans and Ukraine. For that reason, we should consider using some space in our Home Office to establish a library suitable for research. At the same time, we should provide better space for our bookstore and consider promoting the mail-order business of books. A book-of-the-month type arrangement can be set up at virtually no cost and little effort. In addition to promoting knowledge about Ukraine, it could provide a fraternal benefit with members receiving a substantial discount on books. The revenue from the increased sales would pay any costs involved.

Kiev Office: In 1990, the UNA Supreme Assembly voted to establish an office in Kiev. Since January of 1991, we have had a correspondent in Ukraine on a permanent basis. Last year I advocated that we establish a fuller presence in Ukraine with additional personnel and permanent facilities. We are well on the way to this goal.

One of the functions of that office should be to lay the groundwork for expanding the insurance operations of UNA into Ukraine. With a potential market of 52 million people, insurance companies have already begun operations there. It would be unfortunate if UNA were not one of the companies. While the promotion of insurance may not be possible until Ukraine develops a stable currency and reliable actuarial tables, we can begin promoting the UNA as an organization. The publication of our newspapers in Ukraine and the airing Helm of Destiny on Ukrainian television (both outlined above) are two ways to accomplish this goal.

CONCLUSION

The past year clearly demonstrates the importance of and need for a strong Ukrainian National Association for both the Ukrainian-American community and Ukrainians in Ukraine. A strong UNA is the product of a large and active membership base. While UNA continues to play a major role within the greater Ukrainian-American community and continues to help our brethren in Ukraine, we must never forget our base which is our membership.

Звіт головної радної Роми Гадзевич

During my third year as a supreme advisor of the Ukrainian National Association, I was called upon to represent the UNA only once. Thus, I attended the annual meeting of the Jersey City District Committee on February 27 and subsequently wrote a news report on the meeting which was published in The Ukrainian Weekly.

I continue to serve on the Scholarship and By-Laws Committees, and participated in the former's daylong meeting at the UNA Home Office on June 12. I will be present at the By-Laws Committee's special two-day session at Soyuzivka on June 15-16, the weekend before the annual meeting of the Supreme Assembly.

During the 1992 meeting of the Supreme Assembly I served on five committees: Aid to Ukraine, UNA Centennial, Press and Public Relations, Youth, and Soyuzivka. I was happy that some of my recommendations and resolutions were adopted by the individual committees and, afterwards, by the Supreme Assembly as a whole. Some of them have yet to be implemented, in particular suggestions dealing with our publications, such as the hiring of a business manager who would be responsible for marketing our publications, advertising and promotion of our bookstore; the dissemination of Svoboda issues containing the minutes of the Supreme Assembly's annual meeting to subscribers of both Svoboda and The Weekly; the institution of separate budgets and accounting for Svoboda and The Ukrainian Weekly; and the upgrade of the computerized mailing system used by both newspapers (this point is particularly important as newspapers sent to Ukraine, thanks to the existing computer program, continue to be addressed to the USSR, forcing the subscription department to "white-out" that portion of each individual address label). A previous recommendation that The Weekly's special issue on UNA Scholarships be sent also to all subscribers of Svoboda remains to be implemented.

There is the matter also of a report covering the grants given out through the UNA Fund for the Rebirth of Ukraine. Although this matter was discussed at last year's Supreme Assembly session and a consensus appeared to have been reached that this was a good idea, the UNA continues to be deficient in promoting itself in this regard. The only way readers know of disbursements from the UNA Fund for the Rebirth of Ukraine is from news stories about the quarterly meetings of the Supreme Executive Committee, during which grants are approved. Even then, the information is so brief and devoid of pertinent detail that it is oftentimes difficult to appreciate exactly what it is that the UNA is supporting. What is still missing is a corporate public relations campaign that would call attention to the very worthwhile work done through the Fund for Rebirth of Ukraine. (Of course, the same could be said about many other aspects of the UNA's multi-faceted activity. The UNA must promote both its insurance products and its corporate image.)

As an editor who happens to be a supreme advisor, I volunteered my help in preparing the insurance sales department's newsletter, the first releases of which I considered to be in need of improvement. To date, my offer has not been taken up. Due to my position as editor-in-chief of The Weekly, I have also taken it upon myself personally to translate such UNA materials as statements of the Supreme Auditing Committee, to write editorials on UNA topics, and, in general, to make sure a UNA Forum page appears with regularity in The Weekly.

In terms of my work within the Ukrainian community, I am an active member of a number of organizations where I can represent UNA interests as the occasion arises. Particularly noteworthy, I believe, is my service as a member of the board of trustees of the Ukrainian Community Cultural Foundation, Inc., a Morris County, N.J., group that is seeking to establish a community center to serve the needs of the region's growing Ukrainian American community — an area, I might add, that could be promising territory for new UNA members.

To conclude, I am eager to get on with work within the UNA Supreme Assembly that would improve the UNA's image on the eve of its Centennial and into the 21st century.

Звіт головного радного Олександра Худолія

I would, once again, like to express my appreciation to the membership for entrusting me with the honor of serving as their representative in the Supreme Assembly. I also would like to thank the Supreme Executive for always being prompt and ready to provide assistance whenever I needed additional information or clarification in order to reply to local members' inquiries on various topics.

Fraternally, as in the past several years, I have assisted the Woonsocket UNA District in coordinating an annual bus trip to the Garden State Arts Center Ukrainian Festival USA in Holmdel, N.J. and to Soyuzivka for the Annual UNA Day activities. I am also a member of the Woonsocket District's UNA Centennial Planning Committee.

As a member of the UNA Sports Committee, I tried to recruit what would have been a perfect candidate for the position of UNA National Sports Director. However, after several promising preliminary conversations and after having submitted an official proposal outlining the duties and scope of this non-compensated directorship, we were not able to secure the services of this candidate. Hopefully, another candidate will be found or else the Committee itself should tap the expertise of its members and sponsor a few sporting activities in several UNA communities with the help of local contacts. These types of activities would help to activate the local UNA membership and attract the interest of prospective members of all ages.

My continuing participation as a member of the UNA Scholarship Committee remains among the most rewarding of my duties as a Supreme Advisor. I look forward to annually being able to help provide our Ukrainian American/Canadian student UNA members with the opportunity to become respected and even influential members of their communities.

I have on several occasions contacted the news media to complain, correct, or comment on incorrect or unfair reporting regarding Ukraine and Ukrainians in the diaspora. With an ever increasing interest in the former Soviet Union, there are more news stories of related interest now than ever before. It is our duty to remain vigilant and to insure that the world hears the right story about the historic political and social persecution of peace loving Ukraine by its neighbors. We must teach the new Administration in Washington to understand the importance of treating Ukraine and the other countries in the region as equal and important members of a fragile new democratic economic community. For this purpose, the UNA Washington Office along with the Svoboda/Ukrainian Weekly serve a crucial function of providing reliable news and information to our members as well as providing assistance to the new Ukrainian Embassy in Washington and serving as a source of influence and information for our Congressional legislators.

Organizationally, I attended all UNA district and organizational meetings as requested by the Supreme Executive including district meetings in Woonsocket, R.I. and Perth Amboy, N.J., the Fall '92 organizational meeting of Northeast Districts held at Soyuzivka, as well as representing the UNA at the 23rd annual Convention of the Organization for the Defense of Lemkivshchyna. I hope that after the new revision of the UNA by-laws there will be more detailed responsibilities assigned to the Supreme Advisors so that we can provide the Supreme Executive with a maximum amount of assistance and utilization of resources.

Звіт головної радної Ані Дидик-Петренко

Більшість моєї праці — як і попередніми роками — зосереджувалася на опрацюванні, а відтак на запровадженні в життя літньої мистецької програми на Союзівці. У цей час складаю програму 1993 року.

Крім телефонних розмов та листування з виконавцями літом 1992 року я приїжджала на Союзівку щодругий тиждень, інколи виконувала ролю конферансьє та полагоджувала справи на місці. Складаючи програму, я намагалася включити в неї як клясичну так і естрадну музику, танцювальні групи та виконавців як з української діяспори так і з України. Іноді в останній хвилині зголошувалися співаки або музиканти з України, яким я намагалася не відмовляти в нагоді виступити на Союзівці, хоча були випадки, що просто місця в програмі вже не було. З нагоди свята Дня Праці, ми знову влаштували своєрідний рок-концерт під відкритим небом цим разом за участю вокально-інструментального гурту „ВІКА" з України. Протягом вікенду виступала рекордна кількість виконавців, які представляли майже всі жанри музики.

Цього року 21-го серпня Союзівка святкуватиме другу річницю незалежности України міні-фестивалем, в ході якого також відбудеться конкурс "Міс Союзівки". Минулого року у відзначенні першої річниці взяли участь голова постійного представництва України в ООН Віктор Батюк з дружиною, перший секретар амбасади України у Вашінгтоні Сергій Кулик, головний секретар УНСоюзу Олександер Благітка з дружиною, головний радний Евген Іванців, Український Національний Хор (Філядельфія, Балтимор, Вашінгтон) під мистецьким керівництвом маестра Михайла Длябоги та ансамбль „Фата Моргана".

При тій нагоді хочу скласти щиру подяку за допомогу і співпрацю таким особам: управителеві Союзівки Іванові Флисові, Шілі Загайкевич, Соні Семанишин, Маріянці Гаврилюк, головному радному УНС Володимирові Квасові, редакторам „Свободи" і „The Ukrainian Weekly" Зенонові Сниликові і Ромі Гадзевич та Галині Колессі, Марії Шепарович, Марії Ліщак, та всім виконавцям, які своїми виступами збагатили наші мистецькі програми.

Перебуваючи на Союзівці, в імені головної управи УНСоюзу, я вітала учасників табору Пташат та курсів українського народного танку. Крім цього я взяла участь у семінарі, який вів у Вашінгтоні Роберт Кук. Одначе, не зважаючи на те, що у Вашінгтоні минулого звітного року відбувалося багато подій (відкриття амбасади України, відзначення річниці незалежности, тощо) і, що я живу в цій околиці, коли прийшлося до призначення до участі в цих імпрезах представника від УНСоюзу мене чомусь оминули.

Звіт головної радної Анни Ремік

As Financial Secretary of Branch 238 in Boston, my work has not really changed all that much from the previous year, therefore my report will not be a lengthy one. I must say that I worked somewhat harder in different areas.

In February I arranged for a memorial service for members that passed away during the year, and also for those previously deceased members.

In May, as was expected of me, I attended the Supreme Assembly meeting at Soyuzivka. At that time I volunteered to be on the Committee of Women's Affairs and the Organizational Committee.

In July I visited the tall ships and went on board the Ukrainian ship, "Tovarish." That same evening a reception was held for the crew on the grounds of Christ the King Catholic Church. I was involeved with the collecting of clothes and money for the sailors.

On August 24th I attended a commemoration of the first anniversary of the restoration/proclamation of Ukrainian independence which was held at the Boston City Hall Plaza.

On October 11th I organized and hosted a seminar and reception for Mr. Robert M.. Cook, Director of Insurance Operations. He enlightened the group on insurance, annuities, long term hospital care etc... This was followed by a luncheon and shjowing of the film, "The Independence of Ukraine." Even though there was another affair in Boston at this time, we did have a very good showing. Numerous annuities were obtained as a result of this seminar.

On November 7th, as requested by our President, Mrs. Diachuk, I attended the 68th Annual meeting of the New England Fraternal Congress in Sturbridge, Mass.

As is exprected of Branch Secretaries, I did end the year with 16 new members.

Я

20%

Картину з Торонто передано в Київ

На початку цього століття, двадцяті-тридцяті роки, були трагічними для українського народу. Окупанти України розгорнули непощадно нищівну акцію проти української культури, мови, школи й інтелігенції. Вся антиукраїнська політика сталінських часів була справжнім духовним, матеріальним і фізичним геноцидом. За нього до сьогодні, на жаль, ще ніхто нікого не притягнув до відповідальности й до відплати. Та всупереч брутальній антиукраїнізації большевицька влада не зуміла знищити всіх і все. Україна-мати наша — виплекала ряд видатних її синів. Одним з них був Олександер Мишуга, народжений 20 червня 1853 р. в селі Новий Витків, Радехівського повіту, тепер Львівської области, вокальний співак світової слави. Він співав у театрах Львова, Полтави, Харкова, Києва, Петербурга, Варшави, Відня, Міляно, Лондону, Стокгольму та інших.

За підписом на полотні в 1920 році, тобто два роки перед смертю співака, Микола Івасюк, славний буковинський художник, намалював О. Мишузі прекрасний портрет. Це приклад клясично-академічних шкіл у Відні і в Мюнхені, де навчався маляр. Тут можна ствердити, що Івасюк вжива живий модель в особі О. Мишуги, в якому схоплена якнайкраща подібність столичної персони, яка в руках тримає скручений сувій.

Співак О. Мишуга був стрийком д-р Луки Мишуги, який вже з 1921 року перебував в Америці. Він же ж два роки, від 1919 до 1921, був з урядом д-ра Евгена Петрушевича — президентом Галицької України у Відні, опісля генеральним секретарем Об'єднання Українських Організацій в Америці, від 1933 року головним редактором газети „Свобода" на протязі двадцять двох років, а також і власником картини „Портрет Олександра Мишуги".

Ще за життя редактор передав цей твір Антонові Драганові, також наступному, десятому з черги, редакторові „Свободи" для тимчасового переховування, з дорученням у потребі передати його другим гідним довір'я особам або установам, які зберігали б його до часу, коли буде змога примістити цей твір у національній галереї картин в Києві, звільненім від окупантів. Та коли і цей журналіст відчував тягар років, навіть не повний місяць перед смертю, 14-го січня 1986 року, (помер 2-го лютого) у „Заяві й зобов'язанні" рішив, передати картину в молодші руки. Її він вручив своєму приятелеві Романові Ференцевичеві, який погодився перейняти опіку над картиною і вірно виконати заповіт св. п. д-ра Л. Мишуги. На підставі наступного документу „Заяви й акту передачі", 6-го квітня 1987 року, Р. Ференцевич, знаючи про існування вже понад 11 років Канадсько-Української Мистецької Фундації в Торонто, передав картину туди. Підписаний документ головою КУМФ св. п. Михайлом Шафранюком свідчить, що він приймає картину з умовами її реставрування, збереження і повернення Р. Ференцевичеві або його наслідниками у випадку ліквідації КУМФ. Далі написано в документі й таке, „що, коли Р. Ференцевич або його нащадки вирішать — не скоріше, як через десять років від дня підписання цієї заяви, передати картину Державному Музею Українського Образотворчого Мистецтва в Києві", то КУМФ зобов'язана це виконати. Бажання від Р. Ференцевича з проханням допомогти йому завершити діло, яке він і його нащадки зобов'язались виконати згідно з останньою волею покійних уже св. п. редакторів українського щоденника „Свобода", Л. Мишуги й А. Драгана, отримала КУМФ в листопаді 1992 року. Після декількох нарад членів Дирекції Фундації рішено, згідно за вказівками останнього спадкоємця картини, при найкращій нагоді перевезти її в Київ.

Фундація, скориставши з поїздки в Україну цього літа інж. Ярослава Соколика, голови Відділу КУК в Торонто і члена Дирекції КУМФ, та його дружини Оксани, голови СФУЖО, віддала їм в руки картину (розміром 114х77 см.) для перевезення у столицю України.

Україна вже понад два роки існує незалежною, вільною в світі державою. Тому час передачі історичної вартости, так довго мандруючої картини, і сповнення заповітів кількох осіб, настав на передодні другої річниці незалежности України.

Останній документ, який підтверджує передачу і перебрання дорогоцінного твору, підписали 1-го липня 1993 року Я. Соколик й І. Горбач, заступниця головного директора ДМУОМ в Києві, Михайла Романишина. Він, щедрими словами подяки за отримання такого дарунку, звернувся листом до КУМФ до співпраці і пообіцяв, що поруч оригінальної картини того самого Івасюка „В'їзд Богдана Хмельницького в Київ" постійно висітиме „Портрет Олександра Філіппе-Мишуги".

Павло Лопата

Вшанували пам'ять М. Даниш

Св. п. М. Даниш

Ню Йорк. — Тут у неділю, 3-го жовтня, в приміщенні Наукового Товариства ім. Т. Шевченка заходами 64-го Відділу Союзу Українок Америки відбулося врочисте вшанування св. п. Марії Даниш, яка відійшла у вічність рік тому — 24-го жовтня 1992 року.

Відкрила врочистості голова 64-го Відділу СУА Ніна Самокіш, яка пригадала присутнім про подвижницьку діяльність М. Даниш та її високе почуття патріотичного обов'язку.

Головну промову виголосила мґр Іванна Рожанковська, розповівши про співпрацю св. пам'яті М. Даниш у Союзі Українок Америки і в Українському Музеї, про її особисту високу культуру, приязне ставлення до людей, вимогливість до себе і велику жертвенність.

Мгр І. Рожанковська процитувала слова з доповіді М. Даниш, виголошеної на одній з Конвенції СУА, про позицію української жінки в громаді: „Належно використаний час і солідне виконання своїх обов'язків у рядах СУА дає приємне почуття і велике задоволення та є найкращою нагородою за труд і запорукою розвитку організації". Ці слова виразно показують, що Марії Даниш не залежала на похвалах — їй вистачало почуття сповненого обов'язку. І цим вона керувалася в житті і в праці протягом багатьох років, займаючи різні посади — від голови відділу до члена Екзекутивної комісії Музею. Мгр І. Рожанковська згадала вірш Ліни Костенко: „А, буває, ідеш по світу — і проходить повз тебе людина так, неначе проносить квіти і тобі віддає половину. Ще і стебла від рук гарячі... Озирнешся на неї здаля і збагнеш — на промінь багатша стала раптом твоя земля". Так і М. Даниш — пояснила І. Рожанковська, — впромінювала навколо себе добро.

Виступив також письменник Микола Руденко, який у січні 1988 року приїхав до ЗСА із сибірського заслання і деякий час мешкав з дружиною у Марії Даниш. Він поділився своїми спогадами про ті прекрасні місяці, коли вони з дружиною були оточені всебічною увагою. Марія Даниш уміла так делікатно, тонко і вишукано створити для письменника умови для творчої праці і для того, щоб він почував себе добре у цьому вируючому активним життям світі після тривалої ізоляції в тюрмах і концтаборах.

Письменник підтвердив уже сказане, що М. Даниш була високоінтелігентною, висококультурною, освіченою, начитаною і мудрою людиною, з якою можна було розмовляти на різні теми. Вона мала в серці багато тепла і любови до людей, була надзвичайно тактовною, любила мистецтво і музику і старанно виховувала своїх внуків в українському дусі.

„Ніщо не минає безслідно, — сказав М. Руденко, — але є люди, які своєю поведінкою і своїми ділами залишають особливо глибокий відбиток у пам'яті людей. Такою була й вірна донька Галицької Землі М. Даниш, яка пронесла любов до України у своєму серці та у своїх ділах через усе життя і відійшла у вічність на чужині. Пам'ять про неї не вмре — вона житиме в наших серцях, у серцях її колег, рідних і друзів. І те, що на відзначення цієї сумної річниці зібрався цвіт української громади, найшановніші люди громади, засвідчує, що Марія Даниш належала саме до таких особливих людей, життя яких не минає безслідно".

Коротке слово сказала директор Українського Музею Марія Шуст, яка подякувала за організацію вечора. Багато прекрасних і щирих слів було сказано в той день про подвижництво цієї чудової української жінки, а після промов віолістка Галина Колесса вшанувала пам'ять Марії Даниш виконанням творів Йоганна Себастіяна Баха.

Наталія Даниш від імени сестри Роми та від своїх дітей і чоловіка подякувала організаторам і всім присутнім, що вшанували пам'ять їхньої мами і бабусі.

Пізніше відбувся поминальний обід і лотерія. Голова 64-го Відділу СУА Н. Самокіш також подякувала усім, хто прийшов ушанувати пам'ять М. Даниш, і повідомила, що прихід від вечора і лотереї піде на Український Музей.

У ВІВТОРОК, 19-ГО ЖОВТНЯ, президент Билл Клінтон подав до відома, що негайно відтягає з Сомалії 750 військовиків групи спеціяльного завдання „Армії ренджерс". Такий крок зі сторони ЗСА на думку політичних аналітиків вказує, що Америка закинула свою тактику схоплення провідника одної з політичних сомалійських фракцій генерала Мохаммеда Айдіда. Натомість Президент, як і його прибічники, підтвердили, що ЗСА намагатимуться полагодити справу Сомалії дорогою політичних переговорів, а не мілітарною силою.

Вшанували пам'ять проф. М. Панчишина

В суботу, 9-го жовтня ц.р., в соборі свв. Володимира і Ольги відправилася Служба Божа з Панахидою за спокій душі св. п. проф. Мар'яна Панчишина з нагоди 50-річчя його смерти.

Жалібні відправи провели о. крилошанин Іван Кротець і о. Микола Косарчин при хоровій асисті о. протодиякона Миколи Орицька і інж. Степана Голяша та лікарів і парафіян.

Після відправ відбулися святочні жалібні сходини членів Українського Лікарського Товариства та гостей в Українському Культурному Осередку з тризною-сніданком та доповіддю д-ра Павла Пундія про життєвий шлях і діяльність незабутнього проф. Панчишина.

Після доповіді виступило ще кілька лікарів: Р. Филипович, М. Харкевич, Я. Панчук і Ю. Філь зі Львова зі своїми споминами про незабутнього професора. На кінець проф. Василь Маркусь, головний редактор Енциклопедії Української Діяспори, висловив кілька думок про патріотизм і громадську діяльність проф. Панчишина та інших лікарів в Галичині, які є добрим прикладом до наслідування молодшим лікарям як у діяспорі, так і в Україні. Сходинами проводив голова Українського Лікарського Товариства (УЛТПА) д-р Тиміш Трусевич, який подякував лікарям і гостям за численну участь.

Ці святочні сходини внесли резолюцію, щоб Львівський Медичний Інститут назвати іменем проф. Мар'яна Панчишина.

П. Пундій

В Україні

МИРГОРОД. — Продовж трьох днів тут перебували представники НБСЕ 20-ох країн-учасниць НБСЕ. Серед них — експерти із ЗСА, Великобританії, Канади, Німеччини, Туреччини, Данії, Швеції, Голляндії, Франції та інших держав. Гості відвідали військове летовище „Миргород", оглянули військові літаки АН-27, СУ-27, МІГ-20. Їм також продемонстровано фігури вищого пілотажу. Експерти НБСЕ відзначили високий професійний рівень українських військових пілотів і підкреслили, що Україна може пишатися високоякісною технікою добрими фахівцями.

КИЇВ. — Пресовий центр Міністерства Природи оприлюднив заяву, у якій сказано, що Чорнобильська Атомна Електростанція (ЧАЕС) споруджена згідно з технічним проектом, що містив відхилення від норм і правил безпеки. Питання безпеки реакторів такого типу досі не вирішене. Міністерство Природи домагається, щоб ЧАЕС була зупинена згідно з рішенням Верховної Ради України, як небезпечна.

ХАРКІВ. — Голова Харківської Міської Ради, народний депутат України Євгеній Кушнарьов на зборах регіональної організації об'єднання „Нова Україна" заявив про свій намір кандидувати у наступних виборах як до Верховної Ради, так і на пост Президента. Голова „Нової України" Володимир Гриньов заявив, що у спілці з Народним Рухом України їхня організація програє виборчу кампанію. На думку Гриньова, „Нова Україна" повинна діяти самостійно, бо тоді зможе здобути чимало депутатських місць.

КИЇВ. — Колишній міністер оборони України Костянтин Морозов погодився кандидувати на депутата майбутнього українського парляменту від Демократичної Партії України. Про це повідомив голова ДПУ Володимир Яворівський.

З УВАГИ НА ВЕЛИКИЙ тиск законодавців і громадськости стримати зріст цін за охорону здоров'я, три великі фірми-продуценти ліків заявили, що мають в пляні продовж наступних трьох років зменшити кількість своїх працівників на 7,000 осіб. Велика кількість тих, що втратять працю це мешканці стейтів Ню Йорк та Ню Джерзі, де великі міжнародні фармацевтичні фірми мають свої головні квартири. Одначе всі три фірми, Файзер Амерікан Саянамід і Апджон, відмовилися уточнити, як ці зменшення будуть розподілені поки не повідомлять про це даних працівників.

Воістину вибагливий художник

(Закінчення зі стор. 2)

значній мірі сприяла увага, виявлена до мене з боку громадського комітету, який нині очолює Іван Деркач. Заслуговує на відзначення і секретар комітету Олексій Коновал.

Окремо хотів би сказати про Уляну та Ореста Гриневичів. Мені важко знайти слова, щоб віддячитись їм за все те добре, що ці люди зробили для мене. Скажу тільки, що вони надали моїй родині свою хату, у пивниці влаштували мою майстерню, разом зі мною шукали глину, інші матеріяли, необхідні для праці над пам'ятником.

Коли вимальовалися контури майбутнього твору, до мене почастішали мешканці української околиці. Вони уважно придивлялися до того, що я роблю, висловлювали свої зауваження, радили як поліпшити сприйняття окремих компонентів твору. Я радий був цим доброзичливим відвудувачам, із вдячністю сприймав їх поради. Мені хотілося, щоб чикагці полюбили пам'ятник ще до того, як буде встановлений.

І ось настав для А. Куща хвилюючий день: комітет приступив до розгляду проєктів, що надійшли на конкурс. Після довшого обговорення члени комітету визнали кращим проєкт Анатолія Куща.

А тепер хотів би ближче познайомити вас з цим пам'ятником. З першого погляду він видається занадто простим, навіть десь баченим. Та не будемо поспішати з такими висновками. Варто придивитися до нього більш уважно і тоді в усій красі постануть усі компоненти цього глибоко символічного твору.

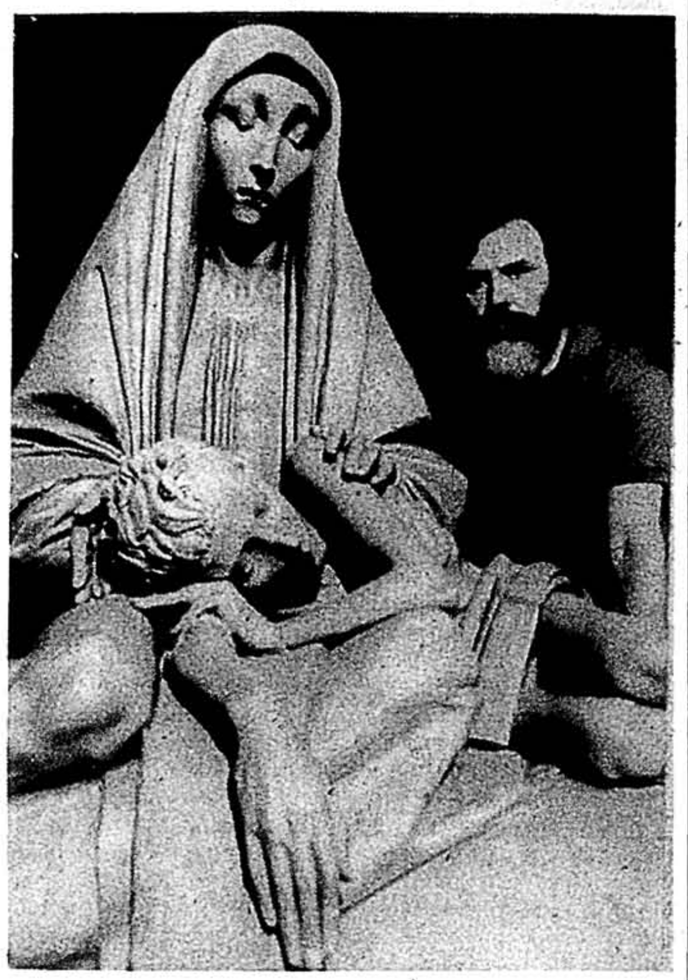
Висота пам'ятника – 4 метри, хрест та постумент – гранітні, скульптура, терновий вінок і посвята – бронзові написи будуть зроблені українською та англійською мовами.

Хрест, який найперше кидається у вічі, відіграє в композиції пам'ятника значну ролю. Дивлячись на нього, пригадується відомий євангельський образний вислів: „Тоді Ісус сказав учням своїм: коли хто хоче йти за мною, нехай зречеться себе самого і візьме хрест свій і йде за мною" (Мат. 16, 24). Люди взяли хрест і пішли за Ісусом, і він врятував народ від загибелі.

Цю думку яскраво відобразив поет Павло Грабовський у вірші „Сучасникові":

Та вірую, що хрест мій не безплодний,
Що хрест отой — бездольний люд спасе,
Зупинить певно стогін всенародний,
Вітчизні щастя принесе!

Особливої уваги заслуговує скульптура жінки, яка тримає біля себе голодну, вмираючу дитину. Про те, який зміст вкладено у цю композицію розповідає сам мистець:

А. Кущ при праці над пам'ятником жертв Великого голоду.

Подія, якій присвячується пам'ятник, підказувала мені зобразити жертви голоду нещасними, виснаженими, опухлими. І це була б правда, адже мільйони людей загинули від того, що не мали продуктів харчування. Та я відійшов від вимог натуралізму, мені хотілося сказати, що Україна, зазнавши великого лиха, не впала духом, що вона встала на ноги, зібралася з силами і стала перед усім світом вільною, незалежною країною. Жінку, яка на скульптурі уособлює Україну, я зобразив красивою, справжньою мадонною, Божою Матір'ю. Мені хочеться, щоб люди, дивлячись на неї та на її дитину, що засинає, може назавжди, зрозуміли, яку велику трагедію пережив український народ, адже штучно створений голод — це страшніше, ніж чума.

Будівництво пам'ятника вступило у кінцеву фазу. Члени громадського комітету зосереджують тепер усі сили на тому, щоб 4-го грудня відкрити його.

Працюючи над цією статтею, я не ставив перед собою завдання створити творчий портрет заслуженого художника України А. Куща. Це справа мистецтвознавців. Я хотів лише відзначити творчий індивідуум мистця, суб'єктивний стиль майстра. Особливість людини-творця визначає неповторністю її стилю. „Стиль — це людина, але людина не тільки стиль", — пише С. Крижанівський у своїй праці „Художнє відтворення".

А до того можна ще додати, що мистецтво Анатолія Куща є по суті мистецтвом-подарунком, подарунком українському народові, якого він щиро любить, якому вірно служить та в ім'я його щасливого майбутнього плідно трудиться.

До справи поєднання Церков

Під егідою Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку 24-го вересня ц. р. в домі НТШ відбулася п'ята з ряду доповідь на тему „Чи можливе поєднання Української Греко-Католицької Церкви з Українською Православною Церквою до кінця цього століття?" Проблема цікава, як і сам доповідач о. д-р Андрій Чировський, який довший час працює над можливістю поєднання наших Церков.

Голова товариства Юрій Малаховський, привітавши отця-доповідача та присутніх, розповів коротко про його життєвий студійний шлях та про його заслуги при заснуванні Інституту Східньо- Християнських студій ім. Митрополита Андрея Шептицького при Оттавському університеті св. Павла в Канаді, керівником якого він тепер є. Після молитви „Царю небесний", яку провів о. Андрій, почалася доповідь. Він підкреслив, що розмови УГКЦеркви з УПЦерквою тісно пов'язані з відносинами між Римом і Царгородом, що постали недавно, тобто від Вселенського Собору II. Від зірвання контактів між церк вами в XI столітті не було між ними жодних зв'язків, а кинені взаємні клятви розділили їх на два ворожі табори.

Під кінець минулого століття Православна Церква почала контакти із протестантами, на які Католицька Церква дивилася скептично. Недовго треба було чекати, щоб Католицька Церк ва дещо зревідувала свої настанови до цієї справи та тим самим уможливити контакти з Православною Церквою. Початок до цього дав Вселенський Собор Ватиканський II, який створив атмосферу до розмов, що дало можливість Папі Павлові VI зустрітися з Царгородським Патріярхом Атанагоросом у Єрусалимі, де при розмові вирішено спільно працювати для добра обох Церков, звертаючи особливу увагу на це, що їх роз'єднує. Щоб побороти і усунути проблеми, які за весь час виникли, треба терпеливости і довшого часу.

1979 р. Папа Іван Павло VI зустрівся з Дмітросом, Царгородським Патріярхом, в Римі, разом вони стали до молитви, Символу Віри, за грецьким текстом, вони рішили зняти взаємні клятви, які були перешкодою до контактів чи розмов. З того часу постають студійні комісії у справах екуменізму. Звичайно, початки нелегкі, бо багато справ чекає на спільне вирішення. Крім того, до ведення розмов треба мати довір'я до себе та виходити з площини рівности обох церков.

Розмови між Церквами стають частіші і рівночасно заторкують наші Церкви. Московський патріярхат з чисто політичних мотивів старається применшити значення Унії, як поняття застарілого, а нашу Церкву — як перешкоду в діялозі Ватикану з православним світом. Без сумніву, це має деякий вплив на поставу Ватикану до нас. Однак це ії не вдається, бо в різних комісіях у справах контактів щораз частіше появляються голоси, за правом людини, вирішувати, куди їй належати. Розмови між Ватиканом і Царгородом є важливі для нашої Церкви.

Вони дають поштовх до шукання доріг та розмов з нашими православними братами. Звичайно, справа не є легка, бо в Україні немає одного проводу, а декілька, серед яких бракує співжиття. Однак це не виключає, щоб працювати для тої ідеї і то не з юридичного порядку, але з поняття екуменізму. Тому УГК-Церква старається знайти дорогу до Царгороду та нав'язати контакт з православними братами. Наша Церква вважає, що вона може бути екуменічно з'єднана з православною без зірвання з Апостольською Столицею, а Православна Церква не має потреби їй підлягати.

У справі наближення та створення пригожого клімату до розмов, Стемфордський Єпископ Василь Лостен та Владика Всеволод Царгородського Патріярхату зробили відважний крок, скликуючи в цій справі першу конференцію в Оксфорді, в Англії. Друга з черги конференція відбулася у Стемфорді, ЗСА, третя — в Оттаві, Канада. Звичайно, ніхто не сумнівається, що це може статися в найближчому часі, бо перешкод багато, щоб це все подолати, але сам факт розмов у тому напрямку може простелити дорогу до задуманої мети. Факт, що Владика Всеволод Майданський був присутній на нарадах Синоду УГКЦеркви, де він підніс справу з'єднання, кажучи: „Чи ми маємо право бути роз'єднаними"?

Правда, на швидкий успіх нема що розраховувати, але почате діло з вірою може привести до мети.

На деякі запити доповідач дав вичерпні відповіді. Голова відділу Ю. Малаховський подякував о. д-рові А. Чировському за його глибоку аналізу та молитвою закінчив вечірку.

О. Мотиль

Оцінка...

(Закінчення зі стор. 2)

вда в очі коле. На їхню думку, це може вражливого службовика вивести з рівноваги. Але є погляд, що така оцінка може викликати руїнницькі наслідки у його моральному наставленні, бо вважатиме, що є на правильній дорозі до успіху, а так воно не є!

Протиставленням до великодушности в оцінці є суворість. Тут оцінка є далеко нижча, ніж повинна б бути, і стає для моралі праці „ворогом число один". Чому ж так?.. Тому що скільки б люди старалися, ніколи не задоволять вибагливих наставників, а знеохочені і розчаровані до решти переходять на роботу до іншого роботодавця.

Обчислюють, що з розвитком електроніки нині у ЗСА 26 мільйонів людей працюють під оком хитрого електронічного „боса", який вживає телефон, комп'юрети і фотокамери... Виходить, що „секрет розуміти людей скривається у пізнаванні того, що можна від них очікувати". І хоч світ технології розвивається, одна істина стоїть непорушно: „Люди, а не предмети є більш важливі"!

Громада Клівленду вшанувала УПА

Щорічне вшанування Української Повстанської Армії в дні її патронки — Покрови Пресвятої Богородиці продовжено цього року врочистостями в неділю, 17-го жовтня.

За почином голови Відділу т-ва кол. вояків УПА, Івана Оліяра, утворено з представників Організацій визвольного фронту Діловий комітет, який під кермою Миколи Погліда підготовив і перевів програму. До полудня парохи усіх сімох парафій обох Церков відслужили Богослуження і подали відомості про те у своїх тижневих бюлетенях, а Степан Зорій у свою радіопрограму на станції 90.1 ФМ о год. 1.05 по полудні включив музику і спогади у 51-шу річницю УПА і 34-ту річницю від загину провідника ОУН Степана Бандери.

До зібраних у великій церкві св. Андрія в Пармі Владика Роберт і в асисті духовних п'яти церков врочисто відправив Панахиду, при співі чоловічого хору під дириґентурою Олекси Чайки. Владиці співслужили отці Степан Ганкевич, Лев Тимків, Михайло Крупка, Степан Зарічний, Юрій Сівко і Андрій Гановський. Від теттраподу духовні, делеґації з прапорами і вірні перейшли до притвору, де після молитви Владики, делеґатки СУМ і Пласту поклали вінок перед мармурованою стіною, вмонтованою в 1984 році в пошані командирів УПА.

Після відправ учасники перейшли до залі ім. Шептицького на святкову програму, яку відкрив і провадив М. Поглід. Колишні вояки УПА провели апель, а прапороносці внесли прапори на сцену і доповнили ними її декорацію.

Мистецьку частину заповнили жіночі виконавці: Ірина Дубас деклямувала патріотичні поезії, бандуристки Люба й Ірина Завадівські співали упівські пісні, а Зірка Шокалюк, Анна Келлер і Христина Глабше виконали чотири пісні легкого жанру при акомпаньяменті Маркіяна Комічака.

Атракцією цьогорічних святкувань був гість з України, колишній хорунжий УПА, а тепер голова Світового братства УПА, 69-річний Михайло Зеленчук, що виступав у повному мундирі УПА. У 45-хвилинному слові, виголошенім з ораторським талантом, лиш коротко згадав історію УПА 1942—52 років, більше уваги віддав розповіді про життя-буття повстанського воїна, про умовини зимування в бункері (де серед тих нелюдських обставин велося навчання і переписування освідомної літератури для населення), потім існування у революційнім підпіллі, а після засудів у 1954 р. на каторгах у Сибіру, і вкінці недоля після відбуття кар.

Врешті в 1990 році, ще за режиму, ветерани почали організовувати власне товариство, і на перший з'їзд у Львові явилося 214 колишніх упівців і 16 колишніх дивізійників, а рік пізніше, на другий з'їзд прибуло вже півтори тисячі. Тоді засновано Світове Братство УПА, а його головою обрано хор. М. Зеленчука, уродженця Гуцульщини. Сьогодні Братство має 10,800 членів у всіх областях, крім Криму, де не дозволяють на цю організацію.

Між цілями Братства є об'єднання всіх ветеранів, відшукання могил загинулих і перепоховання, старання допомогти хворим та інвалідам — грішми, медикаментами, візками для калік і т. п. Є можливість закупити велику оселю біля містечка Бібрки, 35 км. від Львова, на оселю ветеранів-інвалідів усіх національних військових формацій, але на це потрібно великих фондів.

Свій дуже цікавий і легко поданий виклад, без слівця фразеології, голова Зеленчук закінчив інформаціями про дійсний стан, економічний і політичній, в українській незалежній державі. Най ближчими завданнями влади є поправа народного господарства, а перед свідомою верствою народу стоїть священне завдання обрати найкращих кандидатів до Верховної Ради, одного кандидата на президента, а весь народ мобілізувати до виборчих урн у березні наступного року.

Перед закінченням програми голова Братства вручив 19 живим і 4 — посмертно колишнім воїнам УПА у Великому Клівленді — Грамоти Світового Братства, признані у 50-річчя утворення УПА (рисунок мистця-каторжанина Опанаса Заливахи).

Самозрозуміло, що в програмі були державні гимни обох народів. При закритті голова Комітету подякував гостеві, духовенству і виконавцям.

Вшанування УПА і провідника ОУН у Пармі пройшло на належному рівні і справно, а гість — оратор збагатив наші відомості про минуле і про тривожне сучасне. Цей день увійде в анали українського поселення Великого Клівленду.

Степан Кікта

ВАЖНА ІНФОРМАЦІЯ про оголошення у „Свободі" й „Українському Тижневику" (Ukrainian Weekly)

З огляду на це, що деякі установи, підприємства чи приватні особи присилають оголошення на невідповідну адресу, буває спізнене поміщення тексту, що спричинює нарікання.

Пригадуємо, що оголошення приймає виключно АДМІНІСТРАЦІЯ ВИДАВНИЦТВА. Всю кореспонденцію і прохання про інформації просимо скеровувати до МАРІЇ ШЕПАРОВИЧ, керівника Відділу оголошень.

Адміністрація „Свободи"

• ПРАЦЯ •

Потрібна ЖІНКА
до ресторану для ліплення вареників. Зголошення телефонічно або особисто.
TANIA'S RESTAURANT
348 Grove Street
Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-6189

Пошукуємо ЖІНКУ
до опіки трьох дітей (двоє шкільного віку) та до легкої домашньої праці. Прошу телефонувати після 7-ої години веч.
(201) 857-2704

• РОЗШУКИ •

Пошукую мого дядька
НОСАТЕНКА МИХАЙЛА ПОРФИРОВИЧА
уродженця села Полкова-Микитівка, Богодухівського району, Харківської області. Відомості про нього пересилати на адресу:
Україна, 245210
Сумська область
місто Білопілля
вул. Тернівська 34
Хвощенко Тетяна Михайлівна
в ЗСА на адресу:
Dennis Stachiv
316 Raphael Avenue
Middlesex, N.J. 08846

Родина в Україні пошукує
СИРОТЕНКА ОЛЕКСІЯ
зі села Ковалівка, Вінницької області. Хто знає про нього, прошу телефонувати
(813) 485-1712